

aduguns

Otrdiena ● 2022. gada 9. augusts

CENA tirdzniecībā 0,80 EUR

Jauna izstāde

6.

Vienna saule, tās pašas debesis

Foto - E. Gabranovs

Svarīgi spert pirmo soli. Bīskaps Jānis Bulis uzsvēra, ka svarīgi ir atnākt uz grēksūdzi, atjaunot sevi Dieva žēlastību, lai sevi svētdarītu: "Svarīgi spert pirmo soli, lai iesāktos izmaiņas pašā cilvēkā, viņa ģimenē. Jāatrod laiks domāt par savas dvēseles pestīšanu. Arī darīt, ne tikai domāt..."

Edgars Gabranovs

Svētdien Tilžas Svētā Jāzepa Romas katoļu baznīcā valdīja īpaši svinīga aura. Kā nu ne, ja draudze svinēja baznīcas simtgadi, turklāt kopā ar Viņa Ekselenci Rēzeknes-Aglonas diecēzes bīskapu Jāni Buli, kurš vizitācijas laikā izbrīvēja mirkli ari sirsniņai sarunai ar Ukrainas bēgļiem.

Bijušajā Tilžas internātskolā bīskaps, tiekoties ar ukraiņiem, vienkāršiem un sirsniņiem vārdiem pavēstīja, ka viņa pienākums ir apmeklēt draudzes: "Šodien Tilžā svinam dievnama simtgadi – jau simts gadus cilvēki turp iet un lūdz Dievu. Šie cilvēki ir Romas katoļu baznīcas kristieši, pāvests Francisks ir mūsu vadītājs. Viņš ļoti jūt jums līdzi sakarā ar to nelaimi, kas sākusies pirms deviņiem gadiem, īpaši par 24.februāri, kad sākās totāls uzbrukums Ukrainai. Daudzi cilvēki ir gājuši bojā – bērni, pieaugušie, cietušas ģimenes. Viņi meklē tādu stūrīti pasaulē, kur ir miers. Daudzi devās uz Poliju, Vāciju, pat Amerikas Savienotajām Valstīm. Tāpat bēgļi mājvietu rada Baltijas valstīs, tostarp Latvijā, lai saglabātu savu dzīvību un ģimenes. Kāda sieviete intervijā atzina, ka ir šausmīgi redzēt, ka katru dienu krīt raķetes,

bombardē un šauj. Lūk, šeit ir miers, bet, lai panāktu mieru sirdī, ir vajadzīgs Dievs. Ľoti ceru, ka jūs esat ticīgi ļaudis. Ticat Dievam, un tas ir pats galvenais – lūgties, savstarpēji palīdzēt, jo Kristus vēlas, lai mēs darītu žēlsirdības darbus. Par nožēlu mēs nevaram apturēt karu vienā brīdī, karš diemžēl ilgst jau gandrīz sešus mēnešus. Tas ir briesmīgi, mēs jūtam līdzi un cik iespējams cenšamies palīdzēt. Baltijas valstis nav lielas, piemēram, Latvijā dzīvo viens miljons 850 tūkstoši iedzīvotāju. Pie jums bija 40 miljoni... Salīdzinot ar jums, mēs esam maza salīņa, kas labprāt vēlas palīdzēt un sniegt mieru, kas vajadzīgs jūsu sirdīm. Mēs uzņemam jūs kā ticīgi cilvēki, ar mīlestību, ar labestību, nēmēt to par labu. Ja jums ir laiks, tad atnāciet uz baznīcu, kur mēs lūgsimies ari par Ukrainu. Dievkalpojumos ir ļoti daudz lūgumu, tostarp lūdzamies par ukraiņu tautu katru dienu – par tiem cilvēkiem, kuri aizstāv Ukrainu, par ģimenēm. Mēs lūdzam no Dieva mieru un ceram, ka tā diena pienāks, kad varēsiet dzīvot savā zemē. Tas ir ļoti nepieciešams, lai cilvēks dzīvotu tur, kur dzīmis, gājis skolā un pavadījis bērnību. Mums ir viena saule, tās pašas debesis, mēs redzam tās pašas zvaigznes, un tas ir ļoti brīnišķīgi, ka Dievs mums ir devis šādu telpu. Saliksim savas cerības un nākotni Dieva rokās, Bezvainīgās Marijas un Svētā Jēzus sirdīs, tādā veidā būsim tuvu Dievam, Dievs mums palīdzēs."

*Turpinājums 3.lpp.

Nākamajā
adugunī

● Solit sola...
Priekšvēlēšanu programmu analīze

● Cer iedibināt jaunu tradīciju
Treniņsacensības pajūgu braukšanā

Covid-19

(5. augusts)

Balvu novads – 169
Alūksnes novads – 73
Gulbenes novads – 216
Ludzas novads – 142
Rēzeknes novads – 171
Madonas novads - 216

Pieminēs upurus

11.augustā plkst.11.00 ikviens aicināts nolikt svečītes un ziedus pie nogalināto ebreju piemiņas vietas aiz Viļakas (celā P35, 1,5 km nogriezoties pa labi). Viļakas muzejā visu dienu būs skatāma ekspresizstāde par ebreju dzīvi Viļakā un traģiskajiem holokausta notikumiem.

Lauku labumu tirdziņš Balvos

13.augustā Balvos, laukumā pie Balvu Kultūras un atpūtas centra, notiks tradicionālais lauku labumu tirdziņš, kurā varēs iegādāties

Īsziniņas

dažādus lauku labumus un amatniecības izstrādājumus no zemniekiem, mājražotājiem un amatniekiem.

Svētceļojums uz Aglonu

Balvu katoļu draudze organizē svētceļojumu ar autobusu 15.augustā uz Aglonu. Izbraukšana plkst. 12.00. Pieteikties līdz 12.augustam pie Aijas (t. 26309415) vai Balvu Sakrālās kultūras centrā.

Balvu novada politiski represētie!

13.augustā Ikšķilē notiks 23.politiski represēto salidojums. Braucienam lūgums pieteikties pa tālr. 26552405 līdz 11. augustam.

Vārds žurnālistam

Ingrīda Zinkovska

Kaut kur šķarsteiklā, kā saka Latgale, jeb interneta, klejo jociņš par pirmo darba dienu pēc atvaiļinājuma, kad gluži kā bērnudārzniekam gribas raudāt un uz mājām. Jo labākais laiks sākas tieši tad, kad atvaiļinājums beidzas. Kā ogas un sēnes sāk rasties vairāk, kad jādodas uz mājām. Bet neko darit! Ir jāatgriežas pie "virpas"! Vienalga, vai atvaiļinājumā paspēts iecerētais, vai dienas laiski izslīdējušas caur pirkstiem. Jāteic, mana pirmā darba diena pēc atvaiļinājuma noslēdzās uz pozitīvas notis, pateicoties atsaucīgiem un pozitīviem cilvēkiem. Jo bez cilvēku atsaucības, vienalga - preses, radio vai televīzijas darbiniekiem, - nu nekā! Taču kārtējo reizi nonācu arī pie secinājuma: lai cik atsaucīgi un sirsnigi ļaudis dzīvo Latgalē, viņi tomēr ir mazāk pretimnākoši un mazāk pārliecināti par sevi. Ja vidzemniece uz uzdotu jautājumu uzreiz atbildēs: jā, es piekrītu atbildēt uz šo jautājumu, es esmu ar mieru nofotografēties, tad latgaliēt aizbildināsies: sak, ko nu es, man nav frizūras, pajautājiet citam! Nezinu, vai patikams, bet izņēmums ir tie tautieši, kuri ieņēmuši prātā, ka grib būt politiki. Jau vairākus mēnešus šķarsteiklā, neteiksim, ka sekoju, bet samērā uzbāzīgi tieku iepazīstināta ar atsevišķu cilvēku aktivitātēm. Kāds nepārtaukti publisko savas pašbildes, vēl kāds vēsti, cik lieliska bija viņa vecmāmiņa, cik lieliskas pankūkas viņa cepa. Paredzēju, ka kāds noteikti grib tikt deputātos. Kad reiz kolēģiem ieminējos, - vai šī konkrētā persona negatavojas kandidēt vēlēšanās, saņēmu noraidošu atbildi. Taču nu varu teikt: mans paredzējums ir piepildījies!

Latvijā

Uzdod gatavoties enerģijas taupībai. Ministru prezidents Krišjānis Kariņš uzdevis visiem ministriem un Valsts kancelejai gatavoties enerģijas taupības pasākumu ieviešanai gaidāmajā apkures sezona. Premjers lūdzis visām ministrijām un Valsts kancelejai līdz šā gada 19.augustam sniegt informāciju Ekonomikas ministrijai par katras resora iestāžu un kapitālsabiedrību plānotajiem enerģijas patēriņa samazināšanas pasākumiem 2022./2023.gada apkures sezona. Savukārt Ekonomikas ministrei Ilzei Indriksonei līdz šā gada 2.septembrim uzdots apkopot sniegtu informāciju un veikt labās prakses analīzi, nosakot konkrētus mērķus enerģijas taupīšanai.

Palīdzēs iedzīvotājiem samaksāt rēķinus. Lai iedzīvotājiem palīdzētu samaksāt pieaugušos apkures rēķinus, Ekonomikas ministrija piedāvās paredzēt valsts atbalstu arī malkas un koksnes briķešu sadārdzinājuma daļējai kompensēšanai. Mājsaimniecībām, kas apkurē izmanto koksnes granulas, ar maksājumu attaisnojošiem dokumentiem būs jāvēras pašvaldībā, kas pieņems lēmumu par kompensācijas piešķiršanu. Savukārt valsts atmaksās šīs kompensācijas izmaksu pašvaldībai.

Ansamblis no Liepājas ASV izcina trīs pasaules čempiona titulus. Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolas stigu instrumentu ansamblis "Amber Strings" pasaules izpildītājklassu čempionātā ASV startēja trīs kategorijās, - akadēmiskās mūzikas, mūsdienu mūzikas un brīvās klases kategorijā. Un visās trijās 73 valstu konkurencē izcīnīja zelta medaļas. Ansamblī muzicē 12 Liepājas Mūzikas un mākslas un dizaina vidusskolas un bērnu mūzikas skolas vecāko klašu audzēkņi. Ansamblis piedalījies daudzos konkursos un festivālos Eiropā, līdz beidzot piepildījies sapnis par ceļojumu uz pasaules čempionātu ASV, Holivudā.

Svētki Mežaparkā. Aizvadītajās brīvdienās Mežaparka Lielajā estrādē izskanēja dejotāju un dziedātāju svētki "Dziesma dejo. Deja skan.", kas kopā veidoja sintēzi starp deju un dziesmu, kur priekšplānā netika izvirzīta deja vai dziesma. Koncertuzvedums pulcēja kopā vairāk nekā 6000 dalībnieku no Latvijas un ārvalstīm. Dalībnieki demonstrēja gan labi pazīstamu repertuāru, gan speciāli šim notikumam veidotu jaunradi, kurai muzikālās daļas autors bija vairākkārtējs GRAMMY balvas nominants Uģis Praulīš un horeogrāfs Agris Danījevičs.

(No interneta ziņu portāliem www.lsm.lv; www.delfi.lv)

Pēc lasītāja ieteikuma

"Kopā jautrāk"- Kupravas, Susāju un Vecumu pagastu svētki

Foto - Marija Bukovska

Dzied un spēlē jau otrajā paaudzē. Kupravas jauniešu vokāli instrumentālais ansamblis "Strautiņš" dibināts teju pirms vairāk nekā 40 gadiem, darbojas vēl joprojām. Kā teic ansambla dibinātāja Nīna Baikova, ansamblī darbojas otrā vai pat jau trešā paaudze: "Pagasta svētkos uzstājās Alise Andrejeva, - dzied un spēlē sintezatoru, gitāru, bungas, brāļi Nikita un Daniils Petrovi. Nikita ļoti labi dzied un spēlē gitāru, viņa brālis spēlē vijoli. Pāvels Saveljevs spēlē gitāru. Patriks Kiukucāns ir akordeonists, bet var spēlēt arī sintezatoru un gitāru. Samanta Prancāne ir bundziniece. Vladislavs Matašovs ir jaunākais ansambla dalībnieks, mācās pamatskolā, spēlē gitāru un bungas. Instrumentus spēlē jaunieši iemācās internetā. Viņi ir vietējie Viķsnas, Kupravas pagasta jaunieši. Sanāk kopā un muzicē."

Kāda iedzīvotāja "Vaduguns" automātiskajā atbildētājā pauðē prieku par jauki noorganizēto triju pagastu pasākumu Borisovā, kur piedalījās Kupravas, Susāju un Vecumu pašdarbnieki, iedzīvotāji un citi interesenti. Sevišķi viņa uzteica Kupravas bērnu un jauniešu ansamblis "Strautiņš", bet bija neizpratnē par to, kāpēc triju pagastu svētkos nav piedalījies ceturtais, - tuvējais Žīguru pagasts. Triju pagastu pasākums Borisovas veedārā notika jūlijā beigās pirmo reizi.

Pastāstīt par to "Vaduguns" aicināja NORMUNDU ORLOVU, - Viļakas kultūras nama direktore vietas izpildītāju. Tur arī rodama atbilde, kāpēc svētkos nepiedalījās Žīguru pagasts. Viņš informē: "Kā jau daudziem zināmās, Viļakas kultūras nams ir pārņemis administratīvā pārraudzībā Kupravas, Susāju un Vecumu pagasta mākslinieciskos kolektīvus. Radās kopīga doma veidot pasākumu, lai visi pagastu radošie un aktīvie ļaudis sanāktu vienuviet. Apmeklētāji un pasākuma dalībnieki varēja vērot pagastu māksliniecisko kolektīvu priekšnesumus, tikmēr pagastu izveidotās komandas pildīja viktorīnas par Kupravas, Susāju un Vecumu pagastiem. Jautru garu un pozitīvu noskaņojumu nodrošināja Susāju dramatiskā kolektīva dalībnieki un Kupravas dāmas. Varējām klausīties Borisovas tautas nama senioru vokālā ansambla "Atvasara" un Kupravas jauniešu vokāli instrumentālā ansambla "Strautiņš" muzikālo sniegumu. Pasākumos bieži tiek aicināti ciemiņi. Borisovas estrādē ieradās Buranovas vecmāmiņas (krievu dziesmu ansamblis "Sudaruša") un līnijdeju grupa "Ziemeļmeitas".

Pasākuma izskāņā visi klātesošie varēja piedalīties dažādās sportiskās aktivitātēs, ko sagatavoja Vecumu pagasta sporta darba organizators Romualds Kokorevičs, kā arī meistardarbnīcās – dekoru izgatavošanā, celu jostu pīšanā un ādas apstrādē. Pēc sportiskajām aktivitātēm varējām baudīt karstu zupu un siltu pašceptu maizi. Pagastiem bija iespēja pierādīt savas prasmes, spējas, atraktivitāti un radošo garu dažādās rotaļās, spēlēs. Pagastu komandas veiksmīgi atbildēja uz visiem viktorīnas jautājumiem. Par pagastu dienas raitu norisi rūpējās Kupravas, Susāju un Vecumu pagastu pārvaldes, amatiermākslas kolektīvi, meistardarbnīcu vadītāji – Skaidrīte Veina, Evita Zaremba-Krigere, Andris Ločmelis, sporta darba organizators Romualds Kokorevičs, zupas meistare Inese Petrovska un maizes cepšanas meistars Haralds Dvinskis, kā arī mūsu čaklā darba rūķe Marija Bukovska. Ceram, ka nākamajā gadā tiksīmies Kupravas vai Susāju pagastā!"

Pasākums bija organizēts it kā trijās daļās - vispirms koncerts, tālāk sportiskās aktivitātēs un zupas ēšana ar pašceptu maizi, pagastu komandu spēles. Jautāts, kurš no prieksnesumiem

Auž celu jostu. Celu jostu aušanas meistardarbnīcu triju pagastu svētkos vadīja meistare Evita Zaremba-Krigere, bet izmēģināt roku šajā nodarbē varēja jebkurš, kuram vien bija interese. To izmantoja arī kāda jauniete no Briežuciema.

Uzstājas Susāju dramatiskā kolektīva dalībnieki. Viens no jaunākajiem triju pagastu amatiermākslas kolektīviem ir pirms dažiem gadiem dibinātais Susāju dramatiskais kolektīvs. Triju pagastu svētkos tā dalībnieki izspēlēja izrādes, viena no tām bija stāsts par pacientiem un ārstu, ko atveidoja kultūrvēsturiskās lauku sētas "Vēršukalns" saimnieks Haralds Dvinskis.

vai uzvedumiem lielāku prieku vai jautrību sagādāja pašam, Normunds atzina, ka kultūras pasākumi patīk kopumā, tādēj arī viņš skatās un vērtē tos kopumā. Itin visi kolektīvi bija centušies un gatavojušies, sniedza kvalitatīvus priekšnesumus. Teju visi kolektīvi ir ar stāžu, pirms pāris gadiem izveidots tikai Susāju dramatiskais kolektīvs.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

*Sākums 1.lpp.

Celā uz Aglonu. Naudaskalnā sastaptā svēceļotāju grupa no Svētās Alberta draudzes Rīgā atklāja, ka ceļu uzsāka 4.augustā Alūksnē. "Tiem, kuriem nav iespēja doties celā uz Aglonu, novēlam ikdienā sastapt Jēzu Kristu tur, kur viņi atrodas," vēlēja māsa Maija.

Pirms iestiprināšanas. Divpadsmitgadīgā Laine Mežale no Rekovas neslēpa, ka nedaudz uztraucas. Viņa vienaudžiem vēlēja, lai šo dienu neviens neaizmirst. Ticības saknes, kā sprieda Laine, rodamas un stiprināmas ģimenē.

Lepojas ar meitām. Mamma Līga Tolše no Bērzkalnes lepojas ar meitiņām Liānu (11 gadi) un Evu (13 gadi), kuras svētdien saņēma iestiprināšanas sakramantu: "Kas vairāk uztraucas? Domāju, ka meitas."

Svarīgs uzdevums. Baltinaviešiem Elvim Keišam un Kristapam Ločmelim uzticēja turēt tautas valodā saukto bīskapa galvasegu un spieki.

Pateicas ģimenei. Ieva Ludborža no Salnavas atklāja, ka, pateicoties tētim Arnim un mammai Andai, viņai svarīgā iestiprināšana notika Tilžā, turklāt bīskapa vizitācijas laikā.

Atved dāvanas. Viņa Ekselence Rēzeknes-Aglonas diecēzes bīskaps Jānis Bulis, pasniedzot dāvanas bēgliem, atgādināja, ka vissvarīgākā ir lūgšana: "Lūgšana par jums, un tā ir vissvarīgākā dāvana. Pāvests izteica vēlēšanos apmeklēt Kijevu un lūgties arī tur, bet, vai tā piepildīsies, vai nē, mēs nezinām."

Pieredzes bagāta krustmāte. Eridiānas Tarasovas no Līvānu novada Rudzātiem krustmāte Jana Pastare lepojas nu jau ar sešām krustmeitiņām. "Tā ir ļoti liela atbildība. Eridiānīt, kāda ir krustmāte?" taujāja Jana. "Ir dāvana! Mana krustmāte ir laba," paskaidroja meitenīte.

Baltinavietes. Foto no kreisās: desmitgadīgā Emma Zelča, krustmāte Evita Pundure un sešgadīgā Terēze Zelča. Evita neslēpa, ka ir svētīga sajūta būt krustmātei: "Novēlu visiem labu veselību, laimi un milestību!"

Kas vairāk uztraucas? Kristiāns Keišs (16 gadi), Alise Keiša (17 gadi), Jānis Logins (11 gadi), Astrīda Logina un Sigita Kokoreviča no Viļakas, taujāti, kas vairāk uztraucas, atzina, ka sajūtas ir vienlīdz svinīgas un pacilātas.

Simtgadniece. Pirms Svētās Mises bīskaps Jānis Bulis atgādināja, ka 1920.gadā piecīsim cilvēki sapulcē nolēma, ka šeit jābūt baznīcai: "1922.gadā baznīca jau bija uzbūvēta. Tas bija ļoti liels notikums. Mēs esam pieraduši, ka baznīcas jau ir, kuras atliek tikai pieremontēt un renovēt – jumtu nokrāsot, ielikt grīdas, kā tas nesen izdarīts Tilžā. Pats galvenais, ka mūsu tauta ir ticīga, jo pasaule ir skaistas, ļoti skaistas mūra baznīcas, bet tās nav vajadzīgas. Tur neiet neviens lūgties, tur atnāk, lai apbrīnotu arhitektūru, gleznas vai kādus citus senatnes priekšmetus, nevis lai nostātos uz ceļiem un pielūgtu Dievu. Mums baznīcas vajadzīgas tādēļ, lai lūgtu Dievu, lai sagatavotos mūžīgai dzīvei. Tāpēc šodien esam pateicīgi cilvēkiem, kuri uzbūvēja baznīcu..."

Vasaras aktivitātes

Vīksnas sporta svētki - ilggadēja tradīcija

Jūlijā nogalē pie Vīksnas tautas nama notika Pilngadības svētki, bet pēcpusdienā - pagasta sporta svētki.

Jau 26. gadu pēc kārtas vasaras otrajā pusē Vīksnā tradicionāli rīko pagasta sporta svētkus. Lai šo pasākumu noorganizētu, gan svētku sagatavošanas procesā, gan sporta spēļu norises organizēšanā iesaista daudz cilvēku. Vīksnas tautas nama vadītāja LIGITA KACĒNA lepojas, ka teritorijas sakopšanā, zāles pļaušanā un savākšanā, stadiona teritorijas ravēšanā, svētku norisei nepieciešamā aprīkojuma sarūpēšanā daudz strādā gan pagasta pārvaldes un darba meklētāju programmas, gan skolas tehniskie darbinieki. "Liels paldies jāsaka sporta spēļu ikgadējiem tiesnešiem, kas neatsaka palīdzēt tiesāt dažādas disciplīnas - brājiem Locāniem, Robertam Bangam un Artim Jeromanovam. Katru gadu paliek grūtāk izdomāt un pārsteigt apmeklētājus ar jaunām sporta disciplīnām arī metodiķim Jānim Zakanītim, kurš, sadarbojoties ar Vīksnas tautas namu, organizē šos svētkus. Par mūziku stadionā rūpējas Rolands Kuzmins, bet visielākais paldies šogad jāsaka Zemessardzes 31.kājnieku bataljona komandai, kas pārsteidza un kuplināja svētkus ar dažādām militārām disciplīnām, kā arī interesentus iepazīstināja ar NBS un Zemessardzes darbību," gandarijumu par svētku norisi pauž Ligita. Viņa atklāja, ka arī šogad pasākuma apmeklētāji varēja pārbaudīt savus spēkus un nopelnīt svētku medaļas gan individuālajās disciplīnās, gan komandu sporta veidos: "Esmu ievērojusi, ka daži pastāvīgie dalībnieki katru gadu nopelna medaļas un var lepoties ar prāvu apbalvojumu skaitu. Priecēja, ka svētkus apmeklēja dažāda vecuma sportot gribētāji un skatītāji, - gan lieli, gan mazi, gan mazuļi, atpūšoties ratiņos, kamēr vecāki piedalījās, sacentās un cīnījās par uzvarām. Cerams, ka tā būs jaunā paaudze citu gadu organizētajos svētkos."

Interesantas izvērtās volejbola spēles, kur komandā vajadzēja startēt trīs vīriešiem un vienai sievietei. Šeit uzvarētāju komandas ar savdabīgiem nosaukumiem sarindojās sekojoši: 1.vieta - "Garais un Locāni", 2.vieta - "Livāni un Rolis", 3.vieta - "Līgojas bērza zari". Interesanta bija disciplīna "Čaklā mājsaimniece", kur ar slotu cauri vārtiem vajadzēja izvadīt florbola bumbiņu. Šeit vislabāk veicās un 1.vietu ieguva Jelena Dimitrijeva, 2.vietā - Iveta Kacēna, bet 3. vietā - Evija Kacēna. Rinda veidojās pie šautriņu mešanas vertikālā un horizontālā mērķi. Sieviešu konkurencē 1.vieta Ilzei Locānei, 2.vieta Inetai Sejānei, bet 3.vieta - Jejenai Dimitrijevai. Vīriem 1.vieta Valdim Locānam, 2.vieta Sandim Locānam, bet 3.vietu ieguva Ingus Korlašs.

Bija iespēja piedalīties arī zemessargu disciplīnās. Tā granātas mešana mērķi sievām vislabāk padevās Janai Laicānei, 2.vieta Inetai Sejānei, bet 3. vieta Guntai Raibekazei. Vīriem 1. vieta - Mairis Engijs, 2. vieta - Kārlis Vanags, 3. vieta - Ingus Korlašs. Disciplīnā "Ievainotā glābšana", kur startēt vajadzēja brūnuvestē, ķiverē, brillēs un vilkt nestuves ar piekrautiem smilšu maisiem, sievietes ierindojās sekojošās vietās: 1.- Ineta Sejāne, 2.- Laura Košļeva, 3.- Amanda Laicāne; vīriešiem: 1.- Jānis Lielbārdis, 2.- Artis Jeromanovs, 3.- Intars Sejāns. Disciplīnā "Kvadracikla vilkšana" uzvarēja Artis Jeromanovs, 2. vietā atstājot Intaru Sejānu, bet 3. vietā - Jāni Lielbārdi.

"Pēc sportiskas un emocijām piepildītās pēcpusdienas svētku apmeklētāji cienājās ar tradicionālo soļjankas zupu, kur gardo virumu uz ugunkura vārīja Antonija Trafimova. Gribētu piebilst, ka esam atvērti gan ieteikumiem, gan priekšlikumiem, gan kritikai, lai kopīgi šie svētki izdotos vēl interesantāki un kuplāk apmeklēti. Paldies, ka bijāt kopā ar mums! Uz tikšanos nākamgad!" aicina Ligita Kacēna.

Spēcīgi vīri. Sporta spēlēs puišiem bija jāvelk kvadracikls ar dalībnieci, un šajā disciplīnā spēkus izmēģināja arī Roberts Banga.

Uz goda pjedestāla uzvarētāji volejbolā.

Pirmajā rindā no labās: Rolands Kuzmins,

Agate Vanaga, Ilze Locāne, Sandis Locāns, Agris Bērziņš, Anete Zakarīte.

Otrajā rindā no labās: Dairis Laicāns, Kārlis Vanags ar dēliņu Jēkabu,

Uldis Locāns, Ingus Korlašs, Artis Jeromanovs,

Roberts Banga.

Svarīgs līdzjutēju atbalsts. Vīksnas sporta spēļu dalībnieki atbalstīja pārējos visās disciplīnās, kur varēja paspēt, nekavējot savus starta laikus, arī kvadracikla vilkšanā.

Uzvarētājas granātas mešanā. Uz augstākā goda pjedestāla Jana Laicāne, uz otrā - Ineta Sejāne ar dēliņu Māri, bet uz trešā pakāpiena - Gunta Raibekaze.

Uzvar disciplīnā "Čaklā mājsaimniece". Florbola bumbiņu caur vārtiem izvadīt visātrāk izdevās Jelena Dimitrijevai, arī otrs vietas ieguvēja Ivetai Kacēnai un trešās - Evijai Kacēnai. Jāpiebilst, ka Evija (ar dēliņu Kristenu), kura ar vīru Jāni un diviem dēliem dzīvo Rēzeknē, uz dzimto Vīksnu atbrauca speciāli uz šo pasākumu.

Kura komanda ātrāka? Tie, kuri ātrāk 'noslēpoja', komandai ieguva papildus trīs punktus, ko pieskaitīja pie volejbola spēles rezultāta. No kreisās: Raimonds Kuropatkins, Sigita Bērziņa un Normunds Liepiņš, bet pretinieku komandā Ingus Korlašs, Uldis Locāns un Sandis Locāns.

Lappusi sagatavoja Z.Logina, foto - no personīgā arhīva

Kāpēc brūnē alkšņu lapas?

Alkšņu lapu brūnēšanu izraisa lapgrauži, kokiem tas nekaitē

Pēdējo nedēļu laikā novērojama alkšņu lapu brūnēšana. To izraisa alkšņa zilā lapgrauža un alkšņa zaļā lapgrauža kāpuri, kas apēd lapas mīkstumu, atstājot neskartu dzīslojumu. Kokiem tas nekaitē, un meža īpašniekiem, pamanot alkšņu lapu bojājumus, nav nepieciešams veikt nekādas īpašas darbības.

Latvijā ļoti bieži var novērot alkšņu zilo lapgrauži (*Agelastica alni*), kurš vasarās masveidā ir sastopams uz alkšņu lapām. Tās ir tumši zilas, nelielas vaboles, kurām segspārni ir koši un

ar metālisku spīdumu. Alkšņu zilais lapgraužis pamatā barojas ar alkšņu lapām, bojā arī bērzu, apšu, ievu, ķiršu, ābeļu, plūmju, rožu un kārklu lapas, bieži vien apgrauž dzinumu mizu.

Alkšņu zaļā lapgrauža (*Melasoma aenea*) saukta arī par alkšņu spīdīgo lapgrauži vabole ir 6,5–8,5 milimetrus gara, tā ir ovāla un zaļā krāsā, retāk sastopama zilā krāsā, vabolei ir metālisks spīdums un smalks punktējums. Šis kaitēklis Latvijā sastopams visā teritorijā, bojā baltalksnsi, melnalksnsi, bērzu, kaitīgs tikai alkšņa jaunaudzēm. Gan alkšņu zilais lapgraužis,

gan alkšņu zaļais lapgraužis ir augēdājs un nav bīstams cilvēkam.

Šo kaitēkļu kāpuri apēd lapu mīkstumu, atstājot neskartu dzīslojumu. Savukārt pašas vaboles lapām izgrauž ovālus caurumus. Valsts meža dienesta speciālisti norāda, ka nedz alkšņu zilais lapgraužis, nedz zaļais alkšņu lapgraužis kokiem nenodara neatgriezeniskus bojājumus, nākamajā pavasarī lapas atkal saplauks. Līdz ar to meža īpašniekiem nav nepieciešams veikt nekādus īpašus pasākumus.

Grozījumi Medību noteikumos

Sākusies staltbriežu govju un teļu medību sezona

Šā gada 15.jūlijā sākās staltbriežu govju un teļu medību sezona. Staltbriežu govvis atļauts medīt līdz nākamā gada 31.janvārim, bet teļus – līdz 31.martam.

Saskaņā ar šogad veiktajiem grozījumiem Medību noteikumos staltbriežu govju un teļu medību termiņš pārcelts uz 15.jūliju, lai mazinātu dzīvnieku nodarītos postījumus

lauksaimniecības un mežsaimniecības kultūrām. Līdz šim staltbriežu govju un teļu medību sezona sākās 15.augustā, līdz ar to šo dzīvnieku medības atļauts uzsākt mēnesi ātrāk nekā ierasts. Valsts meža dienests norāda, ka staltbriežu teļu atļauts nomedīt, izmantojot ne tikai teļa medību atļauju, bet arī pieauguša bullja vai govs medību atļauju. Staltbriežu govvis atļauts medīt līdz 31. janvārim, bet teļus – līdz 31. martam.

Pēc Valsts meža dienesta vērtējuma Latvijā mitinās ap 71 000 staltbriežu, un pēdējos gados vērojamais staltbriežu populācijas pieaugums valstī pašlaik ir apstājies. Pagājušajā medību sezonā tika nomedīti 24 047 staltbrieži, kas sastādīja 84 % no pieļaujamā nomedīšanas apjoma. 2022./2023. gada medību sezonā atļauts nomedīt 31 504 staltbriežus.

Vilku vietā iznāk lāči

Vilku uzbrukumu skaits pieaudzis, aicina aktīvāk ziņot par tiem

Šogad Valsts meža dienests ir saņēmis ziņojumus par vilku uzbrukumiem, kuros cietis ievērojams skaits mājlopu. Dzīvnieku īpašiekus aicina aktīvāk ziņot par vilku uzbrukumiem.

Valsts meža dienesta rīcībā esošie vilku klātbūtnes pazīmju dati un pagājušās medību sezonas medību rezultāti liecina, ka vilku populācijas stāvoklis Latvijā ir stabils. Vienlaikus ir būtiski pieaudzis vilku uzbrukumu skaits mājlopiem. Kopš šī gada sākuma Valsts meža dienests ir saņēmis vairākus apstiprinātus ziņojumus par vilku uzbrukumiem, kuros nogalinātas teju 200 aitas un viens suns, savainotas 34 un pazudušas 14 aitas. Cietušo dzīvnieku skaits ir būtiski lielāks nekā pagājušajā gadā šajā periodā. No 2021. gada 1. janvāra līdz 30. jūnijam Valsts meža dienestā tika reģistrēti 11 vilku uzbrukumi, kuros nogalinātas 16 un savainotas 11 aitas, kā arī noplēsts viens teļš, četri suņi un pieci staltbrieži briežu dārza teritorijā.

Lielākā vilku uzbrukumu intensitāte šogad konstatēta Cēsu novada Amatas, Vaives, Veselavas un Ligatnes pagastos – tajos notikuši 12 uzbrukumi, kuros nogalinātas 54 aitas, savainotas 19 un pazudušas 3 aitas.

Par lielo plēsēju uzbrukumiem ne vienmēr tiek ziņots Valsts meža dienestam, jo Latvijā plēsēju izraisītie zaudējumi netiek kompensēti. Neraugoties uz to, dienests aicina iedzīvotājus aktīvāk ziņot par lielo plēsēju uzbrukumiem un veikt preventīvus pasākumus pret tiem. Uzbrukums, par kuru ticiš ziņots, tiek oficiāli atzīts par notikušu un kalpo par pamatu lielo plēsēju nomedīšanas apjoma noteikšanai. Valsts meža dienests par plēsēju uzbrukumiem aicina ziņot pēc iespējas ātrāk pēc notikušā, lai dienesta speciālists varētu operatīvi ierasties notikuma vietā, izdarīt slēdzienu, sastādīt oficiālu aktu un panemt plēsēja DNS paraugu tālākai analizei. 2022./2023.gada medību sezoniā atļauts nomedīt 280 pelēčus.

Vilki nogaida ar savu iznācienu. Māsu medīji informē par vilku aktivitātēm Vidzemē. Kā ir mūspusē? Uzklausot vietējos medniekus, jāteic, ka situācija pagaidām ir nogaidoša. Vilki manīti, bet pie saviem posta darbiem vēl nav kērušies, tā sakot, zobus vēl nav parādījuši. Meklējot vilkus, gadījās pat kuriozas situācijas, par ko vērts darīt zināmu. Jānis Šakins no Šķilbēnu mednieku kolektīva pastāstīja, ka, meklējot vilku midzeni mežos starp Kupravu un Liepnu, kur atrodas "Balvu MCVU" mednieku kolektīva medību platības, uzgaudojot un gaidot, kad atsauksies vilki, uz ceļa parādījusies lācene ar trim mazajiem lācēniem. "Sajūta nebija no patīkamajām," saka pieredzējušais mednieks. Kopš sākusies vilku medību sezona, viņam izdevies nomedīt vienu jauno vilcēnu. "Zinu, kur ir divi vilku midzeni, kur piegaudojot vilki atsaucas, bet vēl nelien ārā. Vecie vilki palikuši gudrāki," viņš secina. Jānis uzskata, ka vilku paliek vairāk, tikai mūspusē mazāk nodarbojas ar lopkopību, tostarp, aitkopību. Vidzemes augstienes nav piemērotas lauksaimniecības attīstībai, tādēļ tur ar aitkopību nodarbojas vairāk. Pagaidām aktivitātes vilki nav izrādījuši arī Baltinavas pusē, kur atrodas medību kolektīva "Vientulīgie Vilki" medību platības. Tā apgalvo medību kolektīva vadītājs Ojārs Lācis. Augustā vilki sāk apmācīt jaunos vilcēnus, tad parasti kaut kur kaut kam nodara skādi, bet pagaidām valda klusums.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Jauna izstāde "Abrenes istabās"

Kā motosportisti par "Vaduguns kausu" cīnījās...

Pagājušā gada vasarā vēsturiskā divstāvu ēkā Viljākā atvēra jaunu tūrisma objektu "Abrenes istabas". Tur senlietu kolekcionārs DZINTARS DVINSKIS izveidojis vēsturisku liecību ekspozīciju, kas aptver laiku no 1920. līdz 1960.gadam, kad Viljaka ietilpa kādreizējā Abrenes apriņķi. Kopš aizvadītās sestdienas "Abrenes istabās" apskatāma arī jauna izstāde par Vilakas motokrosa vēsturi un mototrasi "Baltais Briedis". Tā ikvienam apmeklētājam ļaus ielūkoties pagātnē, kad motokross mūspusē piedzīvoja vēl nebijušus ziedu laikus...

Idea, ka rajona avizei varētu būt siks kauss motosporta sacensībās, piedzima Balvu rajona laikraksta "Vaduguns" bijušā žurnālista Antona Bozoviča domās, bet viņa priekšlikumu atbalstīja toreizējais redaktors Vītālijs Sanders. Kā stāsta Dz.Dvinskis un liecīna vēsture, pirmās sacensības "Baltā Brieža" trasē notika 1969.gada 28.septembrī, kurās piedalījās 34 motobraucēji ar 30 motocikliem. 1972.gadā tika uzņūvētas tiesnešu kabīnes, radiofikacijas līnijas un mehāniskā starta iekārtā, bet sacensībās piedalījās arī Balvu motosportisti V.Rakovs un A.Aņisimovs, kuri 650 cm³ klasē ar blakusvāgiem izcīnīja 1.vietu! Nākamajā gadā "Vaduguns kausa" izcīnu motokrosā atzina par plašu sporta pasākumu un iekājā PSRS motosporta federācijas kalendārajā plānā. 1974.gadā uz sacensībām ieradās daudz motosportistu no visas Padomju Savienības, bet 1976.gadā "Vaduguns" motokross kļuva par populārāko sarīkojumu Balvu rajonā, jau otro gadu pēc kārtas to vērojot vairāk nekā 20 tūkstošiem skatītāju! Arī 1983.gada sacensības pulcēja 15 līdz 20 tūkstošus motosporta entuziastu, pasākuma izmaksas bija 11 000, bet ieņēmumi – 18 000 rubļu. Pirmo reizi tiek organizēta arī Latgales kausa izcīņa motokrosā. 1984.gadā sacensībām pieteicās jau 900 braucēji, pēc atlases uz starta nonāca 497 dalībnieki, bet 1988.gadā pirmo reizi sacensību vēsturē rikoja loteriju, kurā varēja laimēt motociklu "Jawa", mopēdu "Delta", tūrisma divriteni un citas vērtīgas balvas. Pienāca arī 1990.gads, kad "Vaduguns kausa" izcīņa motokrosā Viljākā notika jau 22. un diemžēl arī pēdējo reizi. Sacensības atjaunotajā "Baltā Brieža" trasē atsākās tikai pēc 17 gadiem - 2006.gada 16.septembrī ar Baltijas atklāto komandu čempionātu. Tagad trasē apsaimniekošanu un nomas līgumu noslēdzis motosporta klubs "Motokruīzs". Šobrīd trase ir uzlabota un pilnveidota līdz nepazīšanai un visi trasē parametri atbilst pasaules līmeņa mototrasēm.

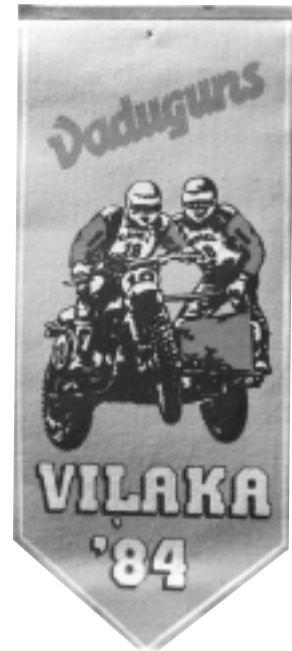
Izveidot izstādi pamudina mōcis. Senlietu kolekcionārs Dzintars Dvinskis stāsta, ka ideja par motokrosa izstādi radās, pateicoties attēlā redzamajam motociklam (fotogrāfijā - kopā ar sievu Sandru, dēliem Deivi, Remiju un Vilakas muzeja darbiniecēm – vadītāju Ritu Grushevnu un krājuma glabātāju Mariju Boldāni). Līdz šim tas savas dienas pavadīja Tepenicas ciemā, kur atrodas arī Dzintara izlozotā senlietu un retro motociklu kolekcija "Cirulīši". Tomēr šis konkrētais spēkrats tur īsti neiederējās, tādēļ, apkopojot arī daudzas citas vēsturiskās liecības par Vilakas motokrosu un "Baltā Brieža" trasē, tika nolemts izveidot vienotu motokrosa izstādi "Abrenes istabās". Jāpiebilst, ka savulaik šis motocikls savus spēkus pārbaudījis arī "Baltā Brieža" trasē.

Reiz bija...
"Vaduguns" ceļojošais kauss.

Arī fotogrāfiem savs turnīrs. 1975.gadā motokrosa sacensībās pirmo reizi ieviesa zibeņturnīru fotogrāfiem, kurā pēc pieciem gadiem piedalījās jau 131 fotogrāfs. Izstādē var aplūkot arī fotogrāfijas no bijušā "Vaduguns" žurnālista A.Bozoviča arhīva, tajā skaitā attēlā redzamo, kas uzņemta tālajā 1977.gadā. Pa labi ir Arvis Ozoliņš, pa kreisi - leģendārā un nu jau mūžībā aizgājušā motosportista Jāņa Serža brālis Mārtiņš Seržis. Savukārt to, kas ir un kādus augstumus savā karjerā sasniedzis J.Serža dēls Kristers Seržis, domājams, nevienam nav jāatgādina. Kā reiz rakstīts kādā publīkājā: "...leģendas par Seržu ģimenes motospēku ceļoja pa Latviju gluži kā Krišjāņa Barona vāktās tautasdziešmas."

Vimpeli. Izstādes kolekcijā apskatāmi arī visdažādākie krāsaini un patiešām gaumīgi veidoti vimpeli no motokrosa sacensībām "Baltajā Briedī" pagājušajā gadsimtā.

motokrosa sacensību tradīciju iedibinātājs mūspusē.

Krūšu bruņas. Savulaik motosportistus no traumām sargāja šādas krūšu aizsargbruņas.

Visi laimīgi! Neilgi pēc izstādes atklāšanas "Abrenes istabās" ieradās jau pirmā tūristu grupa – improvizācijas teātra dalībnieki no Carnikavas. Interesanti, ka šis kolektīvs Vilakas pusē ciemojas jau sesto gadu, kur organizē vasaras nometnes un ikdienā dzīvo lauku mājā Vidučos. Daļai no viņiem Viljākā dzīvo arī radinieki. "Baudām un apskatām visu, ko vien mums piedāvā šī pilsēta un tās apkārtne. Protams, arī Dzintara apkopotās senlietu ekspozīcijas ir ko vērtas. Super!" gandarīti par pavadīto laiku "Abrenes istabās" un mūspusē ir carnikavieši.

A.Ločmeļa teksts un foto

Apbalvo ar Atzinības rakstu

Direktore un režisores gandarījums - novērtēts darbs

Par ilggadēju, aktīvu un radošu darbu kultūras nozares norisēs, kultūras vērtību un prasmju saglabāšanu un nodošanu nākamajām paaudzēm Balvu novada domes Atzinības rakstu saņemusi Žiguru kultūras nama direktore, Medņevas dramatiskā kolektīva vadītāja VALENTĪNA KAĻĀNE.

Darbinieku bija tik daudz!

Savas pirmās darba gaitas Valentīna uzsāka Žiguros pēc Rīgas kultūras un izglītības darbinieku tehnikuma absolvēšanas klātienē, iegūstot klubu darbinieka un dramatiskā kolektīva vadītāja specialitāti. "Atceros, ka toreiz šeit, Žiguru kultūras namā, bija ļoti daudz darbinieku - metodiķi, instruktori, mākslinieks-noformētājs, saimnieciskās daļas vadītājs, kasieris, garderobists, apkopējas.... Direktore Valentīna Igovena mani pieņēma darbā par mākslinieciskās daļas vadītāju, un šajā amatā nostrādāju aptuveni divdesmit gadus. Manā pārziņā bija daudzi pulciņi - vispirms jauktais koris, tad izveidojās Žiguru MRS vīru koris, sieviešu koris, sieviešu vokāla ansamblis, jauniešu un vidējās paaudzes deju kolektīvi, bija pat trīs teātra pulciņi. Vienu kā jaunā speciāliste vadīju es, otru - Valērija Borise. Vēlāk, kad jau biju direktore, daudz kas mainījās. Tie bija deviņdesmitie gadi, kad bija tā sauktā blatu sistēma, un strādāt kļuva arvien grūtāk," atklāj Valentīna.

Lasīt noteikumus un zināt likumus

Viņa piebilst, ka naudas bijis daudz, bet nopirkta, piemēram, tērpus vai instrumentus, nebija tik vienkārši, to vajadzēja prast. Sākās pārkartošanās, līdzekļus kultūras namam 'nogrieza', līdz ar to iestādē samazinājās darbavietas. Par Žiguru pagasta vadītāju toreiz strādāja Viktors Sidorovs, un tieši viņš Valentīnai iemācīja kādu labu lietu, sakot, ja savai iestādei gribi ko dabūt, lasi Ministru kabineta noteikumus. Turpmākajā darbā direktore šo ieteikumu nēma vērā, saprotot, ka likumi ir ne tikai rūpīgi jāizlasa, bet arī jāpārzina, lai iecerēto varētu no deputātiem 'izsist', to pamatojot ar likuma pantu. "Cik vien atceros, lai kultūrai kaut ko dabūtu, vajadzēja cīnīties," atzīst Valentīna. Personīgu apsvērumu dēļ viņa no direktore darba aizgāja, un gadus desmit nostrādāja apdrošināšanas sabiedrībā "Balta".

Kultūras namā palika viena

Medņevas tautas namā Valentīna izveidoja dramatisko kolektīvu "Savējie", kurš joprojām darbojas - nu jau divdesmit gadus. "Kādā tikšanās reizē toreizējā pagasta vadītāja Ženija Cvetkova uzdeva man jautājumu - ja aicinātu, vai es nāktu atpakaļ? Es atbildēju ar pretjautājumu - uz pilnu slodzi vai pusslodzi? Uz pilnu, - sekoja atbilde, un 2010.gada janvārī atgriezos kultūrā. Arī toreizējais jurists Marjans Locāns uzskatīja, ka direktors kultūras iestādē nevar strādāt pusslodzi. Un tā mēs bijām divas pilnas slodzes darbinieces - es kā direktore, bet Daiga Elksnīte - pasākumu organizatore. Kad Daiga no darba aizgāja, šo štata vienību man vienkārši noņēma," atceras Valentīna. Kultūras namā viņa palika viena. Zem šīs ēkas jumta darbojas mūzikas skolas audzēknī, svētdienās notiek dievkalpojumi, pašlaik darbojas astoņi pašdarbības kolektīvi: dāmu deju kolektīvs "Alianse", folkloras kopa "Mežābele", amatierteātris "Virši", krievu dziesmu ansamblis "Ivuški", rokdarbnieču pulciņš, kapela "Blāzma", vidējās paaudzes meitu tautisko deju kolektīvs "Skatiens" un ritmikas un līnijdeju grupa "Punktini". Valentīna ir pārliecinājusies, cik daudz mīnusu kultūrai iedeva kovida laiks, jo cilvēki pierada dzīvot mājās, nekur negāja un nepiedalījās, tāpēc vēlāk pēc inerces, varbūt arī slinkuma dēļ, nekur no mājām arā iet negribēja. Tomēr direktore piebilst, ka šobrīd jau ir labāk, cilvēki biežāk vai retāk, bet uz mēģinājumiem tomēr nāk.

Mācās visu mūžu

Magistra grādu Valentīna ieguva starptautiskajā kultūras institūtā Ķeņingradā, tagadējā Sanktpēterburgā 1992. gadā. "Mācījusies esmu visu mūžu. Īpaši daudz esmu apmeklējusi dažādus teātra un kultūras kursus. Mājsēdes laikā mācījos attālināti. Vedu iestādes arhīvu, arvien vairāk apgūstu

interneta iespējas, jo esmu sapratusi, ka šajā laikā visos vecumos jābūt plaša profila cilvēkam. Pati domāju, kā veidot afišas, noformēt pasākumus. Pandēmijas laikā kultūras darbiniece Sandra Ločmele mūs aicināja palīdzēt Ziemassvētkos, Lieldienās noformēt pagastus. Ko tikai nedarijām! Pat kovidtestus pieņēmām... Darba amplitūda ir plaša," secina Valentīna. Jā, viņa zina, ka jaunieši varbūt vairāk gribētu diskotēkas, taču kultūra sastāv ne tikai no tām. Žiguros savulaik bija slaveni Vecgada šovi, kurus vadīja teātra ļaudis, bija Meža svētki, pavasara gadatirgi, kapusvētku balles, vērienīgi atzīmēta Latvijas simtgade, regulāri notiek dažādas izstādes. Kultūras pasākumi nav vienveidīgi, tie ir katru gaumei un interesēm pakārtoti. "Plānoju tikšanos ar dzejnieci un gleznotāju Ilzi Šaicāni, kuras izstāde skatāma kultūras namā. Gribētos, lai apmeklētāji dzird arī viņas dzeju. Augustā gribas sarīkot zaļumballi," tuvākos darbus iezīmē direktore.

Atzinu no darba dzives ir daudz

Valentīna smej, ka beidzot ir iemācījusies neklausīties, ko runā apkārtējie, jo lielei kritiķi vienmēr bijuši visos laikos. "Jā, varbūt man kādreiz, varbūt arī tagad sāp kāda nepatiesība, bet es savai dvēselei vairs neko nelaižu klāt, jo zinu, ka tā nav, un tā ir mana pārliecība. Ja pasaka taisnību, es to pieņemu. Arī strīdēties ne ar vienu nestādos. Ja kaut kas nav skaidrs, eju pie cilvēka un visu izrunāju smaidot. Lai viņš domā, ka es neko nezinu, jo tā ir vieglāk mums abiem. Taču visos laikos bijis un joprojām ir, ka kāds kaut ko aprunā, pienes tev tādas vai citas ne tās labākās ziņas. Taču es kā teātra režisore cilvēkus ļoti labi pazīstu, kā saka, redzu viņiem cauri. No manis neko noslēpt nevar. Nevar arī apvainoties uz cilvēkiem," saka Valentīna. Viņa vēl joprojām atceras savu darbaudzinātāju Valentīnu Igovenu, kura iemācīja, ka sastrādāties jāprot ar katru cilvēku, lai kāds viņam būtu raksturs: "Jāprot atrast pieejā katram, jājūt, kas viņam sāp, ar ko grib padalīties. Ar cilvēkiem ir jārunā."

Teātru lolojumi Žiguros un Medņevā

Valentīna Žiguru amatierteātri iesāka vadīt jau 1978. gadā, nu tam paliks 45, bet amatierteātra "Virši" pamatsastāvam - 25 gadi. Protams, sastāvi ir mainījušies, darbojas jau trešā paaudze, teātri iemīlojis arī direktore dēls Mārtiņš Kaļāns. "Saku, ka man ir noplēni bagāti aktieri - Mārīte Bukovska, Vera Andrejeva un daudzi citi. Žigurieši bija pirmie, kuri sāka piedalīties novada un republikas līmena skatēs, braucām uz gada izrādi. Sākām piedalīties teātru salidojumos brīvdabā. Pamaizām pasākumos iesaistījās arī Medņevas kolektīvs, kopā braucām uz Latvijas amatierteātru brīvdabas izrāžu festivālu "Vezums". Vienu gadu šie festivāli notiek Ludzā, otru gadu - Bauskas pusē," pastāsta režisore. Viņa smej, ka ir savas pašdarbnieku pievilināšanas metodes, un reizēm nākas nodarboties pat ar šantāžu, lai kādu cilvēku noturētu pašdarbnieku pulkā. Daudziem iepatikas un viņi paliek. Teātra kolektīvos trūkst puišu, taču Valentīna iet, runā un atrod, turklāt tik labus aktierus, ka prieks gan pašai, gan skatītājiem. Mājās viņai ir vesela lugu bibliotēka jau no 1978. gada. Mājas draudzene strādāja Ozolaines kultūras namā un vāca veco laiku lugas. "Pirmā lielākā luga, ko iestudējām, bija "Jaunsaimnieka līgava", ar kuru toreiz piedalījāmies skatē Līvānos. Veco laiku lugām varbūt nebija tā ideoloģiskā skanējuma, ko padomju gados prasīja, toties tās bija skatītājiem interesantas. Lasu lugas internetā, meklēju youtube, lūdzu atsūtīt kādu darbu Danskovitei. Mēs saskaņojam lugas ar autoru un ievērojam visas autortiesības. Kad atnācu strādāt uz Medņevu, aprunājos ar Viduču pamatskolas direktori Ināru Sokirku, ko viņiem vajadzētu, un kas interesētu medņeviešus. Viņa teica, ka vajadzētu teātri. Iestudējām "Jampadracis jeb lielais gadatirgus", kurā bija salikti darbi no vairākām izrādēm. Sanācām kopā uz mēģinājumu aprīli, bet Jāņos ar dejotāju un folkloras dziedātāju klātbūtni jau rādījām veikumu," atceras Valentīna. Viņa saka, ka abos kolektīvos izrādes var iestudēt apmēram desmit cilvēkiem - gan vietējiem, gan tiem, kuri ir ieinteresēti darboties un brauc uz mēģinājumiem no citām vietām. Viņa piebilst, ka Medņevā vada arī bērnu dramatisko kolektīvu, jo jaunā paaudze ir jāaudzina iemīlēt teātri jau no mazotnes. Viņi uzstājās Žiguru Meža svētkos, Viljakas kultūras namā, arī savās mājās.

Foto - E.Gabranovs

Valentīna Kaļāne Balvu novada svētkos, saņemot Atzinības rakstu. Viņa ir priečīga, ka radošajā darba mūžā piedzīvojusi daudz gandarījuma mīkļu. Pēc labiem pasākumiem saņemti daudzi paldies vārdi, un tad priečīgi 'lēkā' lepnuma velniņš. Arī Atzinības raksta saņemšanas mīklis un koncerts būs ilgi atmiņā paliekošs, jo viņa jau no Egona Salmaņa darba gaitu uzsākšanas dievina viņa fantastisko darbu ar pūtēju orķestri. "Viņš kā dirģents orķestra priekšā izdejo katru mūzikas takti, katru noti, par ko viņam un novada svētku rīkotājiem sūtu lielu paldies!" saka Valentīna Kaļāne.

Vada publiskās runas pulciņu

Viljaks Valsts ģimnāzijā šogad Valentīna vadīja publiskās runas pulciņu. "Mācīju desmitās klases skolēnus. Es neko neuzspiedu, bet centos saliedēt klasi. Ja sākumā viņi uzskatīja, ka šāds pulciņš nebūs noderīgs, pajautāju, kādā būs viņu nākotnes profesija? Ja atbildēja, ka, piemēram, uzņēmējdarbība, pārjautāju, kā viņi prezentēs savu biznesu, kā un kādā toni vadis sapulces. Vēlāk atklājās istī talanti, gatavoja prezentācijas par savām milākajām tēmām, vai tas bija futbols vai zveja. Noslēgumā mums bija kolektīva izrāde, un priekš pirmās izrādes viss rītēja raiti, tikai viens aizmirsa vārdus. Iestājās klusums. Man saka: pasakiet priekšā! Neteikšu vis, - atbildēju. Lai paši tiek galā! Kas dzīvē tev ko pateiks priekšā? Tagad visi man ir kā draugi, brauc uz ballītem, uztver mani kā savējo," vadītājas balsī jūt gandarījumu.

Darbojas arī Vecmāmiņu klubā "Omītes"

Lai varētu startēt projektos un piesaistīt finansējumu, Žiguros nodibināja Vecmāmiņu klubu "Omītes", un vadītāja sākotnēji bija Jevgēnija Bukovska, bet vēlāk vadību uzņēmās Valentīna, kura pati rakstīja arī projektus. "Mēs par atbalstītājiem projektiem iegādājāmies tērus un vēlāk - austos plecu lakatus. Kopā ar krievu dziesmu ansamblī "Ivuški" atbalstītāji projekta organizējām pasākumus no Metējiem līdz Masļenicai. No pirmā atbalstītā projekta labiekārtojām pludmali, savedām smiltis, izgatavojām ģērbtuvi. Tas ir ļoti labs atbalsts," uzskata Valentīna. Valentīnas bērni Dace un Mārtiņš stāv tuvāk mammas kultūras aktivitātēm un darbojas paši, bet Haralds dzīvo un strādā Anglijā. Viņa smej, ka pati ir omīte desmit mazbērniem, un sava klubā nosaukumu pārstāv godam. Ģimenes radi kopā sabrauc uz kapusvētkiem, kas ir katra augusta otrajā sestdienā, kopīgi svīn arī dzimšanas dienās.

Atrod laiku hobijiem

Neskatoties uz aizņemtību, Valentīna atrod laiku rokdarbu pulciņam, ir noādījusi daudzas zeķites ne tikai savējiem, bet arī Viljakas sociālās mājas iemītniekiem, arī Balto zeķiņu svētkiem Viljakas bērniem. Viņai ļoti patik darboties dārzā, mil puķes. Pašlaik dārzā priece liliju ziedi, bet uz dzīvokļa balkona ir vesela oranžērija - viss zaļo un zied. "Kad saņēmu apbalvojumu, visi nāca ar ziediem, tāpēc tagad droši saku, ka to tik tiešām ir pilna māja, un man patik! Es nevaru bez veselības sarga - meža, un pēc darba vai agri rītā dodos sēņot un ogot. Tur īņemu enerģiju, tur ārstējos. Lasu gaiļbiksītes, priežu pumpurus tējām," atklāj Valentīna.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

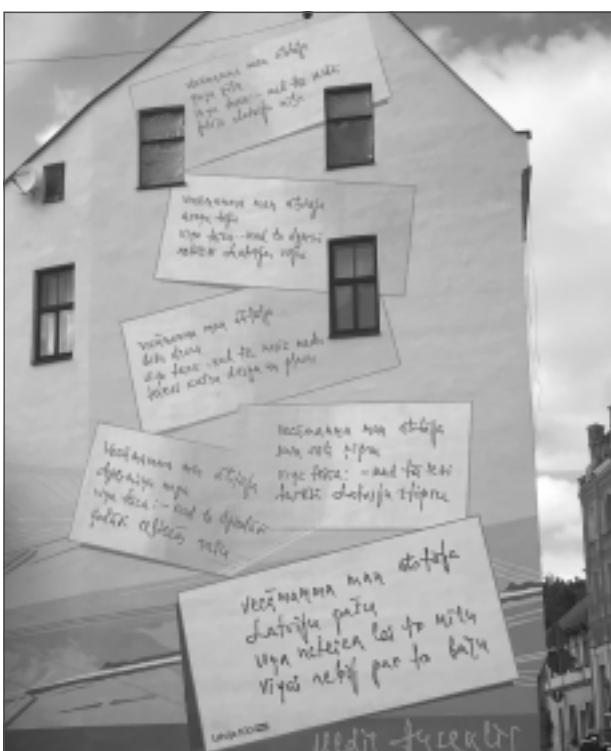
Vasara - ekskursiju laiks

Uz Tukumu dodas pēc smukuma

Laikā, kad turas augstas benzīna cenas, ceļot ir lētāk grupās ar autobusu. Tā Gulbenes un Balvu ceļotnīli rožu ziedēšanas laikā devās ekskursijā uz Tukumu pēc smukuma, paciemojās pie īstās latvju saimnieces Kitijas, pabija Pūrē, lai iepirktu īstu šokolādi, un Kurzemes pērlē Kandavā, bet atceļā apmeklēja romantisko Jaunmoku pili.

Ielu muzikanti un dejotāji. Brīvības laukumā izzinošs bija gides stāstijums, brīvajā laikā varēja apmeklēt tirdziņu, kur uz skatuves bija saklausāmi dažādi muzikāli pārsteigumi. Varēja sasveicināties ar slaveno Tukuma kakji, iegriezties muzejā vai arī padejot satiksmei slēgtajās ielās.

Kandavas vecpilsētas namus rotā dzejas rindas. Latvijas simtgadē Kandava sarūpēja oriģinālu dāvanu - pastaigājoties pa vecpilsētu, tagad ikviens var lasīt izcilu latviešu dzejnieku vārsmas uz ēku sienām. "Vecāmamma man atstāja Latviju pašu, viņa neteica, lai to mīlu, viņai nebūj par to bažu," šīs rindas sarakstījis Uldis Auseklis, turklāt viņa un vēl četru citu iemīlotu dzejnieku vārsmas rotā Kandavas vecpilsētas ēku sienas. Tas ir arī labs veids, kā sakopt pelēkās un drūmās fasādes. Kandava ir ļoti romantiska pilsēta ar savu promenādi, Abavas senleju, septiņiem tiltiņiem un ozolu ieskautu estrādi.

Tukuma ziedu torte un vieta, kur iemūžināt mirklus. Tukumu sauc par rožu pilsētu, jo tā ir slavena ar te svinētajiem Garās vasaras mazie svētki Tukumā.

Rožu svētkiem, kuros tiek veidots pasaulē lielākais dzivo rožu vainags. Pilsētas apstādījumos ir izveidotas vairāk nekā 10 dažādas rožu dobes. Dažas no tām dāvājuši pilsētnieki, dažas - Tukuma uzņēmumi. Tukuma pievārtē - Sēmes pagastā - atrodas gan lielākā rožu audzētava, gan viens no lielākajiem rožu kolekcijas dārziem "Rozītes".

Salec saules pulpstenī. Ekskursanti paklausījās gides aicinājumam uz kopīgu foto, un Saules pulpstenis tam bija īsti piemērots. Tas grāmatas formātā izveidots par godu valodniekam Kārlim Milenbaham, uzsverot viņa ieguldījumu latviešu valodas attīstībā. Saules pulpstenis tā precīzā novietojuma dēļ rāda precīzu laiku, bet grāmata simbolizē sākumu un turpinājumu, zināšanas un pieredzi, savienojot pagātni, tagadni un nākotni. K. Milenbaha mūža darbs bija "Latviešu valodas vārdnīca".

Jaunmoku pils. Gide uzsver, ka 1901.gadā tā celta kā medību pils. Šodien pilī saimnieko SIA "Jaunmoku pils", kas ir "Latvijas valsts meži" meitas uzņēmums. Cilvēkiem šeit piedāvā daudzveidīgu pasākumu programmu ar izglītojošām aktivitātēm, ekskursijas pils muzejā un parkā, šeit var rīkot dažādus pasākumus un svinības, kā arī pārnakšnot viesnīcā. Pils neogotiskā stila formas apvienojušās ar jūgendstila elementiem, tā ir Latvijas arhitektūras šedevrs. Jaunmoku pils uzcelta pēc arhitekta Vilhelma Bokslafa projekta kā Rīgas pilsētas galvas Dzordža Armitsteda medību pils.

Garās vasaras mazie svētki Tukumā. Tukuma Mākslas muzejs pazīstams ar izcilu mākslas kolekciju, kuru 20.gadsimta 30.gadu pirmajā pusē sāka veidot gleznotājs Leonīds Āriņš. Pēc īpaša pieteikuma klātienē apskatāms mākslas darbu krājums, kurā atrodas vairāk nekā 500 gleznu un 200 grafiku, bet svētku laikā gleznas izgāja ielās. Gleznu reprodukcijas skatāmas arī Tukuma vecpilsētā pie laternu stabiem. Attēlā - Tukuma mākslinieku grupas vadītājas Ingemāras Treijas darbi.

Ciemīnus uzņem īstā latvju saimniece Kitija. Viņa bija pagatavojuusi īpašu pusdienu putru - Kurzemes svilpeni - un ozolzīļu kafiju, piebilstot, ka to vajag pagaršot trīs veidos - bez piedevām, ar cukuru un vēl ar pienu. Kandavā aug daudz ozolu, un zīļu lasīšanā ir iesaistīti skolēni.

Tukuma ledus halle - viesnīca. Tā atrodas pilsētas vēsturiskajā centrā. Viesnīcas kompleksā ietilpst ledus halle, restorāns, konferenču un banketu rikošanas iespējas, sauna, tvaika pirts, solārijs, trenažieru zāle ar personisku treneri un skaistumkopšanas salons. Tā kā ledus halle atrodas Katrīnas laukumā, šeit ir arī saimniece Katrīna, kura gide raksturo kā labestīgu, mūsdienīgu vienu metru astoņdesmit piecus centimetrus garu dāmu ar sunīti, kuras tēls atveidots krāsainā bronzā. Skulptūra tapusi par tukumnieku ziedojuumiem un pašvaldības līdzekļiem, un tās autors ir Valtis Barkāns.

Z.Loginas teksts un foto

Foto - no personīgā arhīva

Par pērn notikušo traģēdiju Balvu autoostā

Izstrādāts drošības risinājumu projekts

Pagājušajā gadā rakstījām par traģisko negadījumu Balvu autoostā, kad 16.oktobri ap pulksten 16.48 autoostas laukumā 1960.gadā dzimis vīrietis vadīja pasažieru autobusu "Volvo B7R", netika galā ar tā vadību un uzbrauca uz pasažieru platformas esošā soliņa, uz kura atradās 1974.gadā dzimis vīrietis - Balvu novada iedzīvotājs.

Cietušo ar smagām traumām nogādāja medicīnas iestādē, taču mediķiem vīrieša dzīvību neizdevās glābt, un viņš no gūtajām traumām mira. Saistībā ar notikušo Valsts policijas Balvu iecirkņa likumsargi uzsāka kriminālprocesu pēc Krimināllikuma XXI nodaļas par noziedzīgiem nodarījumiem pret satiksmes drošību. Citu fiziski cietušu cilvēku negadījumā nebija, lai gan autobuss pēc uzbraukšanas uz soliņa pamatīgi ietriecās arī veikala "Alkoutlet" sienā (attēlā).

Pēc notikušā uzņēmums "Latvijas

Sabiedriskais Autobuss" uzsvēra, ka Balvu autoostā nepieciešams veikt auditu par drošas vides riskiem, kā arī nepieciešami uzlabojumi autoostas pasažieru drošības nodrošināšanai. Uzņēmums uzskaitīja arī galvenās lietas, kas, viņuprāt, uzlabotu drošību autoostā, un konkrēti: norobežojošas apmales starp soliņiem un autobusiem, kā arī soliņi nedrīkst atrasties tik ļoti tuvu autobusu piebraukšanas platformai. Uzņēmums arī secināja, ka Balvu autoosta droši vien nav vienīgā Latvijā, kur pastāv drošas vides riski. To uzsvēra arī SIA "Balvu autotransports" valdes loceklis Valdis Ančs, piebilstot, ka Balvu autoosta atbilst esošajām prasībām – ir veiktas pārbaudes, un autoosta darbojas atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem. Protams, nemot vērā notikušo, SIA "Balvu autotransports" ar visām atbildīgām pusēm uzsāka darbu pie drošības risinājumu meklēšanas, lai turpmāk nekas tamlīdzigs vairs neatkārtotos.

Autobusa ūsoferis strādā. SIA "Balvu autotransports" valdes loceklis Valdis Ančs pastāstīja, ka autobusa vadītājs, kurš pagājušajā gadā notikušajā nelaimē bija pie stūres pasažieru transportlīdzeklim, vismaz šobrīd turpina darbu uzņēmumā un pilda savus pienākumus. "Darbinieks turpina strādāt, ko ļauj darīt visas attiecīgās tiesiskās un likuma normas.

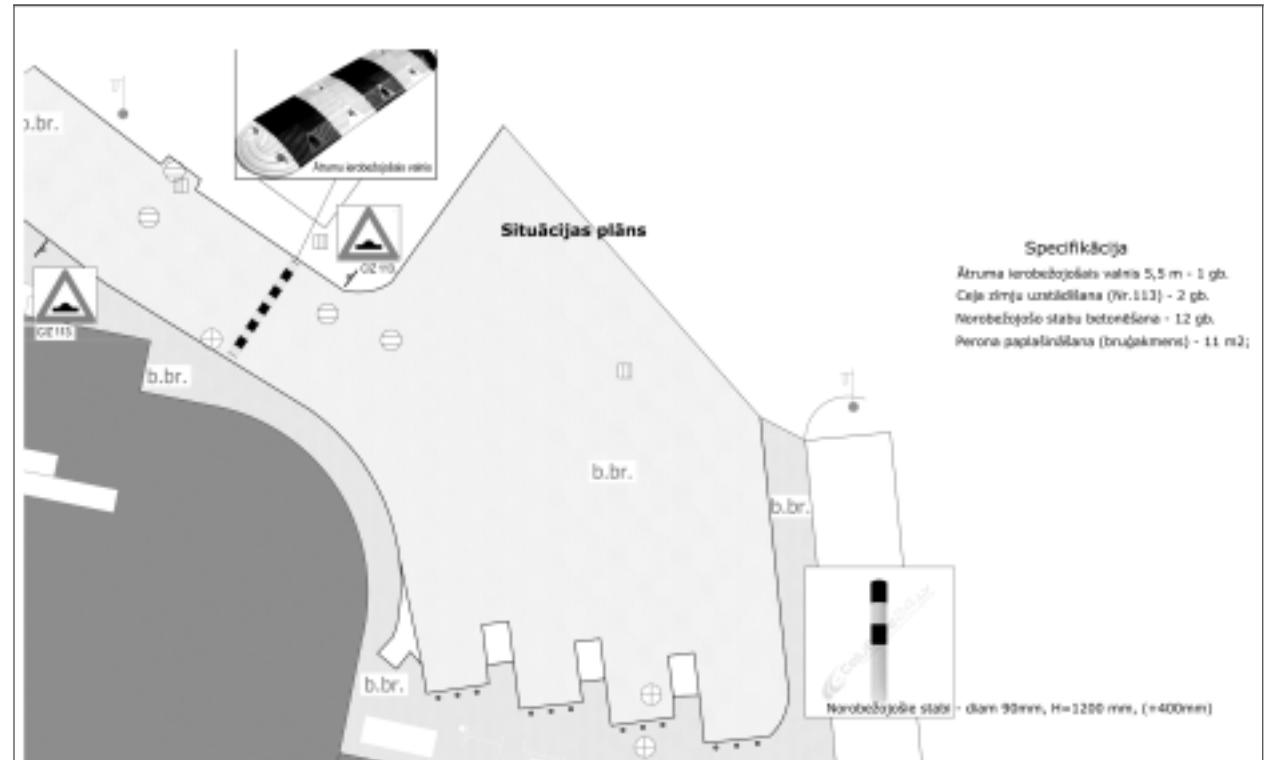
Gadijumā, ja attiecībā pret šo darbinieku no atbildīgo iestāžu puses tiks pieņemti kādi ierobežojumi, tad, protams, būs jāvadās pēc tiem," pastāstīja V.Ančs.

Vēl gan drošības risinājumu projekts ir līdz galam jāsaskaņo un jāsanem attiecīgs lēmums no Balvu novada pašvaldības Būvvaldes un oficiāls apstiprinājums no tirdzniecības centra "Planēta" ēkas un tai pieguļošās teritorijas īpašnieka SIA "Alfa Development", bet būtībā tas ir izstrādāts un gaida savu realizēšanu dzīvē. Jāpiebilst, ka drošības risinājumus pilnībā finansē SIA "Alfa Development".

SIA "Balvu autotransports" valdes loceklis VALDIS ANČS sarunā ar laikrakstu "Vaduguns" pastāstīja, ka, pirmkārt, iebraucamajā ceļā, pa kuru autobusi iebrauc autoostas laukumā (attēlā – no kreisās puses), plānots uzstādīt vienu 5,5 metrus garu ātrumu ierobežojošu valni jeb tā devēto gulošo policistu. Tas samazinās autobusu ātrumu, tiem iebraucot autoostas teritorijā. Pie valņa būs arī divas brīdinājuma ceļazīmes Nr.113 - "Ātrumvalnis". Otrkārt, attēla pašā apakšā redzams pasažieru perons. Vietā, kur autobusi piebrauc pie perona, paredzēta kopumā 12 norobežojošo stabu iebetonēšana. "Šie stabi būs kā barjera starp autobusiem un pasažieru peronu, kuri iepriekšēji tam, lai spētu apturēt transportlīdzekļus ar ievērojamu masu. Norobežojošie stabi arī liegs izveidoties situācijām, kādās bija līdz šim. Proti, autobusu riepas, piebraucot pie pasažieru perona, nereti atdūrās pret to, un autobusu priekšējā daļa bija pilnībā uz perona," stāsta V.Ančs.

Visbeidzot, vietā, kur pie pasažieru perona piebrauc autobusi, redzami trīs gaišākas krāsas taisnstūra laukumi. Tur plānota perona paplašināšana ar brūgakmeni 11 m² platībā. Tas, kā skaidro V.Ančs, nepieciešams, lai pasažieri, piebraucot

Kas mainīsies?

autobusam, tajā varētu iekāpt no perona, nevis no autobusu stāvvietas laukuma. Un, vai plānā ietilpst arī mainīt soliņu izvietojumu? Kā zināms, traģiskajā negadījumā autobuss ietriecās tieši preti esošajā soliņā, uz kura sēdēja vīrietis. V.Ančs pastāstīja, ka soliņi, iespējams, tiks izvietoti tuvāk autoostas ēkas sienai. Šādas izmaiņas projektā gan nav iekļautas, jo soliņi ir pārvietojami un to izvietojumu, vadoties no drošības riskiem, varēs korigēt pēc situācijas.

Gatavi arī ziemai!

Aizvadītajā ziemā redakcija saņēma ne-apmierinātus iedzīvotāju zvanus, ka autoostas laukums netiek regulāri un savlaikus tirīts.

Foto - no personīgā arhīva

SIA "Balvu autotransports" informē, ka īpašnieks – SIA "Alfa Development" – piedāvāja pārņemt laukuma tīrišanu. Piedāvājums gan bija finansiāli neizdevīgs un "Balvu autotransports" no tā atteicās. "Tomēr, ja gaidāmajā ziemā tamlīdzīgas problēmas atkārtosies, mēs tam esam nodrošinājušies un īpašniekus uzrunāsim ar savu piedāvājumu. Proti, šī gada pavasarī iegādājāmies kāpurķēžu kompaktiekrāvēju "CAT" (attēlā). Tas piemērots dažādiem darbiem, tajā skaitā sniega tīrišanai, ko šī gada sākumā jau esam darijuši. Ja ar īpašnieku spēsim vienoties, esam gatavi uzņemties autoostas laukumu tīrit paši," par jaunumiem stāsta V.Ančs.

Informē CSDD Smaga kāja izraisa NĀVI!

3.augustā VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija" (CSDD) kopā ar partneriem uzsāka sociālo kampaņu pret atļautā ātruma pārsniegšanu ceļu satiksmē "Smaga kāja izraisa nāvi! Nespiед gāzi grīdā". Ar sociālās kampaņas vēstijumiem CSDD autovadītājiem un līdzcilvēkiem skaidros ātruma pārsniegšanas bistamību un vērsis uzmanību uz sekām, kas var iestāties ātruma pārsniegšanas rezultātā.

Valsts policijas Satiksmes drošības pārvaldes priekšnieka pienākumu izpildītājs Arturs Smilga informē, ka sociālās kampaņas ietvaros tiks iestenoti ātruma kontroles pasākumi uz Latvijas autoceļiem. A.Smilga dalās arī ar tipiskākajiem autovadītāju attaisnojumiem ātrai un agresīvai braukšanai. Tieki minēti tādi apstākļi, kā nepieciešamība veikt apdzīšanas manevru, bija radusies ārkārtas situācija un ir mazintensīva satiksme, ir laba redzamība un laika apstākļi, auto kljūst drošāki un autovadītājs ir pārliecināts par savām braukšanas prasmēm. Tomēr jāatceras, ka ātruma pārsniegšana krasi samazina iespēju savlaikus reaģēt uz radušos bīstamu situāciju un var novest pie traģiskām sekām. Tikmēr, saskaņā ar apdrošināšanas uzņēmuma

Nespied gāzi grīdā!

"BALTA" veikto sabiedriskās domas aptauju 62% autovadītāju atzīst, ka neatbilstoša ātruma izvēle ir viens no visbiežākajiem avāriju cēloņiem, bet 52% aptaujāto atzīst, ka mēdz pārsniegt atļauto braukšanas ātrumu. "Vienlīdz svarīgs ir psiholoģiskais aspeks un autovadītāju uzvedības noturība, proti, nepakļauties citu izraisītai provokācijai braukt ātrāk. "BALTA" redzesloka biežāk nonāk autovadītāji, kuri uzskata, ka netiks pieķerti un sodu par pārkāpumu nesanems, nerespektējot ceļu satiksmes noteikumus. Realitāte ir cita – iestājas nepatīkamas sekas ar materiālājiem un arī veselības zaudējumiem, tāpēc šāds uzskaits ir maldinošs," uzsver "BALTA" Transporta produktu un risku parakstīšanas pārvaldes vadītājs Kristaps Liecinieks.

2021.gadā veiktais pētījums par ceļu satiksmes drošības ieteikmējošo faktoru rādītājiem norāda, ka pilsētas apstākļos atļauto braukšanas ātrumu neievēro 58,6% autovadītāju un vidējais braukšanas ātrums ir 58 km/h. Savukārt atļauto braukšanas ātrumu ārpus pilsētām neievēro 71% autovadītāju, bet vidējais braukšanas ātrums sasniedz 106 km/h.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Lai bērns saprastu naudas vērtību

Desmit padomi, kas palīdzēs vecākiem sarunāties ar bērniem par naudu

Kā un kam krāt naudu? Kā radusies nauda? Kāpēc vajadzīgs iepirkumu saraksts? Cik maksā dzimšanas dienas ballīte un cik vilinoši ir bezmaksas piedāvājumi? **Kā pašam nopelnīt, un vai tiešām viss jāpērk par naudu?** **Šie ir tikai daži bērnu jautājumi par naudu, kurus nācies dzirdēt ne vienam vien vecākam.** **Bet kā izskaidrot bērnām saprotamā valodā naudas likumsakaribas un iemācīt, ka nauda kokos neaug "Swedbank" Finanšu institūta eksperti dalās padomos, kas palīdzēs vecākiem sarunāties ar bērniem par naudu un veicinās finansiāli atbildīgu ieradumu veidošanu jau no mazotnes.**

Naudas vērtība

Izpratne par naudas vērtību un tās krāšanu ir jāmāca jau no mazotnes. Bērni pret naudu izturēsies atbildīgi, ja sapratīs, ka visam ir sava cena un lietas mājas neuzrodas no nekurienes. Gimene ir tā vide, kurā bērns pirmo reizi sastopas ar naudu un gūst par to priekšstatu, tāpēc ir ļoti svarīgi, lai sarunās par naudas lietām tiktu iesaistīti arī bērni. Izpratne par naudas vērtību sākas ar vienkāršām un ikdienišķām sarunām, piemēram, par to, kāpēc nevaram nopirk tādās saldumus, cik sirds kāro, kāpēc mammai un tētim jādodas uz darbu. Lai palīdzētu mazajam izprast krāšanas burvību, kopīgi izgatavojet krājkasītes, piemēram, no stikla burciņām. Tā bērni redzēs, kā aug naudas kaudzīte, un iemācisies galvenos krāšanas noteikumus: tā aizņem laiku, prasa pacietību, taču, jo vairāk atliksim un jo ātrāk sāksim krāt, jo ātrāk sasniegsim savus mērķus.

Nauda kā maksāšanas līdzeklis

Iepazīstini bērus ar naudu kā maksāšanas līdzekli un izskaidrojet pamatsakarības. Palidziet bērniem saprast, ka mantas ir jāpērk par naudu. Bērni, īpaši paši mazākie, nereti domā, ka mantas mājas parādās, jo viņi tās grib. Jau ar četrgrādnieku varat runāt par naudas vērtību un par to, ka naudas mums ir tikai tik, cik nopelnām. Mūsdienās liela daļa naudas tiek tērēta digitāli, veicot pārskaitijumus, maksājot ar karti vai telefonu u.tml. Šajā gadījumā svarīgi ir veidot bērnu izpratni, ka naudas bankomāts nav vieta, kur naudu var paņemt neierobežotā daudzumā pēc vajadzības, bet atkal tikai tik, cik iepriekš nopelnīts. Palidziet bērniem caur rotājām saprast, kā darbojas nauda, piemēram, zimējot un izmantojot savu valūtu, spēlējot veikalā vai kafejnīcu. Kopā zīmējot dažādu krāsu un izmēru banknotes, varēsiet bērniem paskaidrot, kā atšķiras naudas vērtība – ka viena banknote ne obligāti ir sliktāka par daudzām monētām, jo tās vērtība var būt lielāka. Lai izskaidrotu atšķirību starp diviem un pieciem eiro, nodemonstrējet, cik daudz saldumu par katru konkrētu summu iespējams nopirk.

Uzkrājumu veidošanas priekšrocības

Atklājiet bērniem uzkrājumu veidošanas priekšrocības. Konkrēts krāšanas mērķis un laiks, kad mērķis tiks sasniegts, dod būtisku motivāciju krāt. Lai palīdzētu bērniem efektīvāk tiekties uz mērķi, aiciniet viņus uzzīmēt savu sapni, uz kuru tiecoties viņi krās naudu. Lai palīdzētu mazajam entuziastam nenovirzīties no mērķa un apjaust, ka krāšanas periods nav bezgalīgs, izveidojiet īpašo krāšanas kalendāru, kurā bērns var sekot līdz gan mērķa izpildei, gan līdz tam atlikušajam laikam. Kalendārs kalpos arī kā lielisks vizuāls piemērs gan pašam naudas krāšanas procesam, gan tam, kā naudas apjoms mainās konkrētā laika periodā.

Plānošanas prasmes

Palidziet bērniem attīstīt plānošanas prasmes, iesaistot ikdienišķās ģimenes aktivitātēs. Neplānojot pirkumus un dodoties uz veikalā bez saraksta, bieži padodamies impulsīviem pirkumiem. Plānojiet pirkumus kopā ar bērniem, ļaujiet viņiem palīdzēt izveidot preču sarakstu. Tādējādi viņi jau no mazotnes pieradīs plānot iepirkšanos. ļoti svarīgi ļaut

bērniem justies kā pilnītiesīgiem ģimenes finanšu dzīves dalībniekiem. Lai arī veikala apmeklējums kopā ar bērniem lielai daļai vecāku varētu šķist īsts izaicinājums, padariet šo ieceri par aizraujošu un interesantu nodarbi! ļaujiet bērnām izvēlēties preces pēc kopīgi sastādītā saraksta. Tas vēl vairāk nostiprinās praktisku izpratni par sarakstā iekļautajām precēm un to vērtību, kā arī visas ģimenes vēlmēm un vajadzībām.

Paša nopelnīta

Bērni labāk sapratis naudas vērtību, ja viņiem būs iespēja nopelnīt pašiem, tomēr ir darbi, par kuriem maksāt nevajadzētu. Vienojieties ar bērniem, kādi mājas darbi ir viņu pienākums. Ja mamma nesaņem papildu samaksu par vakariņu gatavošanu, tad arī bērnam nebūtu jāsaņem nauda par kārtības uzturēšanu savā istabā. Atbildības izjūta ir ļoti būtiska vēlāk, piemēram, kļūstot par uzņēmuma darbinieku un apzinoties savus pienākumus. Maksāšana par ikdienišķiem darbiem var novest pie tā, ka bērns bez samaksas mājas darbos vairs negrib palīdzēt. Arī par labām atzīmēm skolā nav jāatalgo. Bērnam ir jāsaprot, ka mācās sevis dēļ un ka labas atzīmes ir nepieciešamas pašam, nevis vecākiem. Paredziet atalgojumu par neikdienišķiem darbiem. ļaujiet nopelnīt par tādiem darbiem, par ko jums patiešām būtu jāmaksā, piemēram, automašīnas salona tīrišanu, pastaigām ar kaimiņu suni vai īpašiem, neikdienišķiem darbiem mājās. Vienojieties ar bērnu par atalgojumu, ir svarīgi uzsvērt, ka maksāsiet par kvalitatīvi padarītu darbu un nemaksāsiet, ja darbs būs paveikts pa *roku galam*.

Naudas vērtība un izmantošana

Izpratne par naudas vērtību un naudas vērtību, bet arī iemācīt radošu pieejumu, to izmantojot. Lielāki tēriņi ir jāplāno laikus, veidojot uzkrājumus. Pašai uzkrājumu summai vismaz sākotnēji nav izšķiroša nozīme, jo galvenais ir izkopt paradumu krāt. Krāšana ir *lipīga*, rada drošības sajūtu un ļauj realizēt savus sapņus. Māciet arī bērnam sākt ar

mazumiņu, pierast pie šāda rīcības modeļa un pakāpeniski uzkrājumu summas palielināt. Turklat uzskats, ka krāt var tikai bagātie, ir maldīgs – ja to ir varējušas darīt mūsu vecmāmiņas, tad varam arī mēs. Ja bērni naudu saņem no vecākiem un daudzām lietām neizmanto iekräjumus, viņi jūt tikai naudas tērēšanas prieku, bet neapzinās naudas vērtību. Ar bērniem saistīto izdevumu nastu dalīet ar viņiem pašiem – izvirziet noteikumus, kad un kā pirkumiem vai dāvanām draugiem būs jāizmanto arī savu kabatas naudu. Tā bērni

labāk apzināsies naudas vērtību un vairāk apdomās, ko patiešām vajag pirkst, bet kuras vēlmes var pagaidīt. Veiciniet bērnu radošumu. Izstāstiet, ka rokām radīta milja un jēgpilna dāvana ir ne sliktāka par pirkstu, lai gan var būt lētāka. Turklat pirkst dāvanas vajadzētu savu iespēju robežās, nevis pēc kādiem nerakstītiem standartiem.

Naudas dāvināšana bērniem

Dāvināt bērniem naudu nav slikti, bet visbiežāk viņiem būs vajadzīga palīdzība, lai pareizi sadalītu lielāku saņemtās naudas summu. Aploksni vai atklātnīti ar naudu saņēmušajam bērnam var rasties iespaids, ka attiecīgo banknoti var iegādāties veikalā. Tāpēc vajadzētu bērnam

paskaidrot, ka tantei vai vecmāmiņai, kura dāvinājusi naudu, vispirms to vajadzēja nopelnīt un sakrāt, un pēc tam viņa izlēma to uzdāvināt, ļaujot bērnam izlemt, kā to vislabāk izlietot. Lai arī bērns dāvināto naudu varētu izmantot acumirkļa vēlmēm, viņam var paskaidrot, ka dāvinātājs vienmēr ļoti priecāsies un arī bērnam būs lielāks ieguvums, ja naudu vai daļu tās izmants lielākam mērķim, nevis gardumiem vai vairākām mazām rotāļlietām. Tāpēc dāvanā saņemta lielāka naudas summa var kļūt par lielisku iemeslu, lai ar bērnu vienotos par lielāku pirkumu, kuram viņš apņemtos sakrāt noteiktā laikā.

Profesija un nauda

Ar bērniem jau no mazotnes vajadzētu runāt par to, kā darbojas profesiju un naudas pasaule. Paskaidrojet, ka dažādu profesiju pārstāvji saņem atšķirīgu atalgojumu, jo sabiedrībā radītā profesiju vērtība nav vienlīdzīga. Laba izglītība un dažādu prasmju apgūšana vienmēr palielinās iespējas nākotnē nopelnīt naudu. Tāpat arī personības īpašības, kā piemēram, neatlaidība, uzņēmīgums un drosme, mērķtiecība. Tas, ko bērns var darīt jau tagad, ir ikdienā rūpēties par prasmju un personības īpašību attīstīšanu – uzņemties atbildību, rūpējoties par mazāko brāli, māsu vai mājdzīvnieku, izrādit iniciatīvu, iesaistoties ārpusskolas aktivitātēs, trenēt disciplīnu sporta aktivitātēs u.tml.

Droša rīcība internetā un personas datu sargāšana

Izpratne par naudas vērtību un personas datu sargāšanu. Pārrunājiet ar savu bērnu, ka internets ir mūsu ikdienas sabiedrotais – tas mums palīdz iegūt jaunu informāciju, uzzināt jaunākās ziņas, kā arī sarakstīties ar draugiem. Interneta pasaule ir droša, ja sekojam noteikumiem un neesam pārdroši, publicējot par daudz personiskās informācijas. Jo īpaši rūpīgi jāizturas pret finanšu datu izmantošanu interneta vidē, jo tas var radīt finansiālus zaudējumus. Būs daudz drošāk, ja pārskatīsiet bērnu viedtāruņu pieprasītās spēles, novērtēsiet to drošību un apstiprināsiet atbilstošu spēļu lejupielādi. Tāpat uzsveriet, ka bērniem bez apspriešanās ar jums nevajadzētu pirkst spēļu papildu piedāvājumus, bet jo īpaši kaut kur ievadīt vai kādam atklāt personas datus, finanšu datus vai paroles.

Iesaistīt bērus

Bērus vajadzētu pakāpeniski iekļaut dažādu ģimenes finanšu lēmumu pieņemšanā. Kad bērni paaugas, plānojiet svētkus kopā, ļoti skaidri viņiem paskaidrojot visus finanšu un citus ierobežojumus. Šajā gadījumā talkā var nākt zīmēšana – uzzīmējiet apli un izkrāsojiet to vairākās daļās, izstāstot, ka aplis ir svinībām atvēlētais budžets, bet iekrāsotie laukumi – cienasts, svētku apģērbs, kūka, dekorācijas, izklaidejōsās aktivitātes utt. Ja bērns grib gan lielas dzimšanas dienas svinības, gan iespaidīgu dāvanu, taču ģimenes finanšu iespējas to neatļauj, jums būtu skaidri jāpasaka – ja tiks organizēti lieli svētki, lielu dāvanu saņemt nevarēs. Tā vajadzētu būt arī tad, ja, piemēram, bērns grib videospēli, taču vienlaikus viņam ir vajadzīgi jauni sporta apavi. Bērnam jāspēj izvērtēt lēmumus un jāsaprot to iespējamie rezultāti.

- Kā un kam krāt naudu?**
- Kā radusies nauda?**
- Kāpēc vajadzīgs iepirkumu saraksts?**
- Cik maksā dzimšanas dienas ballīte un cik vilinoši ir bezmaksas piedāvājumi?**

Naudas dāvināšana bērniem

Dāvināt bērniem naudu nav slikti, bet visbiežāk viņiem būs vajadzīga palīdzība, lai pareizi sadalītu lielāku saņemtās naudas summu. Aploksni vai atklātnīti ar naudu saņēmušajam bērnam var rasties iespaids, ka attiecīgo banknoti var iegādāties veikalā. Tāpēc vajadzētu bērnam

Laika zīmes

Kādu varam sagaidīt augustu?

Augustā ziema ar vasaru cīnās un līdz ar to ticējums vēsta: ja Augusta sākumā karsts, tad ziema būs auksta, sniegaina un gara. Ja Augusts silts, būs vējains oktobris un vētraina ziema.

Nu jau pagājušā jūlijā laikapstākļi ar lielāku vai mazāku nobīdi no normas iesniegšies arī tālāk Rudzu mēnesī Augustā. Šovasarā ātri aug jauna zāle noganītās vai nopļautās vietās. Bagātīgi zied baltais un sarkanais ābolīņš. Pīlādžu daudzajos ogu ķekaros jau rudenīs sārtums. Mazās skudras savus pūlīšus taisa Augustus un pļavās daudz jāņeglišu. Tas viss norāda uz pārsvārā mitru Augustu un rudeni.

Atbilstoši pagājušā janvāra nozīmīgajām dienām un februārim, Augusts siltuma ziņā rādās būt tuvu mēneša vidējiem rādījumiem, bet ar noslieci uz siltāku. Nokrišņu sadalījums nevienmērīgs, bet kopumā vairāk nekā parasti. Uz nokrišņiem Augustā norāda arī lietus mēneša pirmajā dienā.

Rudzu mēneša pirmajā pusē, lielākoties līdz Labrencim (10.augusts), silts un pārsvārā saulains. Temperatūra dienas laikā +20, +25°C. Dažās dienās var paaugstināties līdz +27 un tuvoties +30°C atzīmei. Tam visam var sekot stipras pērkona lietusgāzes ar brāzmainu vēju.

Mēneša vidū mainīgi laikapstākļi. Laikā ap Vasaras Māru (15.augusts), kļūs vēsāks, vairāk mākoņu un vējaināks.

Nokrišņi īslaicīgi. Nereti mērens sēnu lietutināš. Temperatūra pārsvārā +18, +23°C dienas laikā no +8 līdz +12°C naktīs.

Augusta otrajā pusē nepastāvīgi laikapstākļi. Siltākas un saulainākas dienas mīsies ar mākoņainām. īslaicīgu, arī pērkona, lietu. Vairāk saulainu dienu pirms un laikā ap Bērtuli (24.augusts). Temperatūra šajā laikā ap +20, +25°C. Vēlāk nepastāvīgs, vējains, nereti lietus. Mēneša beigās salīdzinoši silts, īslaicīgi nokrišņi un temperatūra dienas laikā +18, +24°C. Skaidrās naktis vējam pierimstot temperatūra var pazemināties zem +5°C atzīmes.

Pirms 5 gadiem (2017.gads) nokrišņi Augustā applūdināja palienes, laukus un zemākas vietas, kas zemniekiem sagādāja tikai galvassāpes, jo nepastāvīgie laikapstākļi traucēja ne tikai labības novākšanu, bet arī ziemāju sēju. Iespējams, ka šogad postošas lietas Augustā izpaliks, bet ražas novākšanas laiks rādās būt smags.

Viršu mēnesis daudziem gājputniem ir gatavošanās laiks tālajam cejam uz dienvidiem. Mēneša pirmajā pusē no mums atvadās svīres, kauķi, vālodzes. Augusta otrajā pusē – arī stārki, čakstītes, mušķērāji, čurkstītes un dabā jau nepārprotami iezogas rudens ar krāsainām lapām un pīlādām... V.BUKŠS

Der zināt

Kas jāzina par kailsakņiem

Kailsakņiem ir iss stādīšanas laiks. Konteineru stādus var stādīt gada lielāko daļu, kad vien iespējams iedurt zemē lāpstus un uzrakt augsnī. Savukārt kailsakņus var stādīt tikai rudenī (parasti, sākot ar septembra vidu), siltā ziemā (ja vien augsnē nav sasalusī) un pavasarī (līdz lapu plaukšanai).

□ Augi ar kailām saknēm parasti ir par trešdaļu lētāki nekā tie, ko tirgo podos. Pērkot augu podā, jāmaksā gan par kūdru, gan podiņu, gan krietni lielāko audzētāja un tirgotāja darbu – kopt un pārvadāt augus podos ir daudz grūtāk nekā kailsakņus.

Labā ziņa: Latvijā tirgotie kailsakņi noteikti būs tepat (vai kādā tuvā kaimiņvalstī) augu stādi, jo šādi augi nav piemēroti tālai pārvadāšanai un ilgstošai pircēju gaidīšanai.

□ Pērkot kailsakni, rūpīgi pieskatī, lai tas ir atlaptops. Un atceries: ja rudenī rok kādu stādu no kaimiņu dārza, noteikti arī no plūc tam visas lapas. Tur nav ko žēlot! Lai stāds ieaugtu, svarīgākās ir saknes, nevis lapas.

□ Pērkot kailsakņu stādus, var labi novērtēt augu sakņu sistēmu, proti, vai sakne ir spēcīga un veselīga. Savukārt, iegādājoties stādu podā, sakne nav redzama, tāpēc jāpalaujas uz audzētāja godaprātu. Negodigi stādu audzētāji izrok stādu, ieliek to podā un tirgo par konteinerstāda cenu, lai gan patiesībā tas ir kailsaknis – svaigi rakti augi. Savukārt labi iepodots stāds ir tāds, kam sakņu sistēma veidojusies ilgstoši – tas gadu no gada ir pārceļts jaunā podā, tā nodrošinot arvien kuplākas bārkšaknes. Turpretim augi, kas vakar izrakts un ielikts podā, neatbilst ne konteinerstāda būtībai, ne cenai. Viens no veidiem, kā pārbaudit, vai augi nav ievietoti podā pavisam nesen, – pacelt to aiz stumbra. Ja augi podā ir īsu brīdi, visticamāk, pods nokritis un augsnē nobirs. Bet var gadīties arī otrādi – augi podā ir audzis tik ilgi, ka tā saknēm šis poda izmērs jau sen par šauru. Ja, paceļot podu, redzi, ka tam apakšā jau daudz sakņu, kas pat sapinušās podā āpusē, labāk izvēlies citu stādu.

□ Izvēloties kailsakni, pavēro, cik rūpīgi pārdevējs sargā stādu saknes. Ja stādi tirgus laukumā ir nolikti tā, ka to saknes žūst vējā un saulē, pastāv risks, ka saknes būs sakaltušas un

... Vēl gudrāk un drošāk rīkosies, ja kailsakni pirksti tieši stādaudzētavā – svaigi izraktu, tikko no Latvijas zemes nākušu.

stāds neieugs. Ja saknes ir pelēcīgas un sausas, labāk neņem šo augu, izraugies citu, kam pie saknēm ir svaigas, mitras zemes piciņas.

□ Ja nopirksti augu podā, ar stādīšanu vari arī nesteigties, savukārt kailsakņi ļoti rūpīgi jāpieskata. Jau dodoties uz tirgu, jāsagatavojas, jo kailsakņus nedrīkst transportēt šā tā. Konteinerstāda saknes ir pasargātas no izķūšanas un mehāniķiem bojājumiem, bet kailas saknes ir daudz vārigākas. Tāpēc vislabāk kailsakņu stādus sasiet buntēs un saknes ievietot plēves maisā. Ja stāds jāved tālu, saknes vēlams iemērkt ūdens un māla maišījumā un ievietot mitrā kūdrā. Nekādā gadījumā netin kailās saknes avīzēs vai citā papīrā, jo tas vēl vairāk atņems saknēm mitrumu. Ja redzi kādu dārzkopi, kas uz automašīnas jumta uzsējis kailsakņus ar neapsegtām saknēm, bet pats nesteidzīgi dzer kafiju un runājas ar sen neredzētiem draugiem, zini: tā ir liela kļūda. Rudens saulē un vējā koku saknes sakalst ļoti ātri. Tāpēc nav brīnums, ka šāds stāds neieugs. Visvārīgākās ir ķiršu saknes.

□ Ja kailsakni tomēr nav laika uzreiz iestādīt, tas jāpieroker – jāiestāda pagaidu vietā. Irdēnā

augsnē izrok apmēram lāpstas dzīluma bedri, blīvi iegulda tajā augu saknes un apber ar augsnī, pieskatot, lai sakņu kakls atrodas zem augsnēs. Augsnē virs saknēm rūpīgi jāpieblietē, lai starp saknēm nepalielk gaisa kabatas, jo to dēļ tās var izkalst. Pierakums noteikti jāsargā no grauzējiem.

□ Stādot svaigi pirktu kailsakni pastāvīgā vietā, stādīšanas dzīlumu var noteikt pēc stumbra krāsojuma – vieta, kas atradusies zem augsnēs, parasti ir tumšāka nekā tā daļa, kas atradusies virs zemes.

□ Rudens ir īstais laiks ābeļu un bumbieru stādīšanai, bet kauleņkokus – ķiršus un plūmes – labāk tomēr stādīt pavasarī, jo tie var ciest ziemas salā. Līdzīgi ir ar košumaugiem. Rūdenī ieteicams stādīt ziemcietīgus kokus un krūmus: pīlādžus, kļavas, liepas, ošus, korkakoku, karagānas, klinšrozītes, spirejas, citronliānas. Augus ar vājāku ziemcietību, apmēram, zelta lietu, magnolijas, veigelas, filadelfus, labāk stādīt pavasarī.

Dārza darbu kalendārs augustā

P	Jauns mēness no 28.07.	J	8	St	15	A	22	Vz	29	J
O	2	Sv	9	M	16	23		30		
T	3	Sk	10	Ü	17	24		31		
C	4	St	11	Z	18	25	L			
P	Augošs mēness 14.07		Pilnmēness 04.36	Dilstošs mēness 7.36	19	26				
5	Nelabvēlīga diena				20	27	Jauns mēness 11.16			
S	6		13			28				
Sv	7		14	A	21					

-Lapu dienas -Augļu dienas -Sakņu dienas -Ziedu dienas Nelabvēlīga diena - nav ieteicami dārza darbi

* Izmantoti interneta portāli

Darbi augustā

Augusts – dārzā otras pavasaris

Lai gan Augusts vairāk saistīs ar ražas novākšanu un vasaras izskanu, tas ir lielisks laiks sēšanai un stādīšanai. Līdz salnām iespējams izaudzēt otru ražu, bet divgadīgie un daudzgadīgie augi būs pateicīgi, jo paspēs līdz ziemai iesakņoties un nākamvasarā jau krāšņi ziedēs.

Sēt un stādīt var ne tikai pavasarī

Augusts ir ļoti piemērots laiks dobju atjaunošanai un pārmaiņu ieviešanai dārza ainavā. Tur, kur auguši sezonālie un viengadīgie augi, var iestādīt daudzgadīgos, jo novāktās ražas vietā atbrīvojusies zeme, nav vairs tik karsti kā jūlijā, un līdz salnām vēl ir gana daudz laika, kas nozīmē, ka augi paspēs iesakņoties un nākamajā vasarā skaisti ziedēs.

Protams, zemei var jaut atpūsties un sagatavot to nākamajai sezonai, piemēram, iesējot un vēlāk iestrādājot dabisko mēslojumu jeb siderātu – baltās sinepes. Taču zemi var arī paspēt izmantot atkārtoti vēl šajā sezonā un izaudzēt otru ražu vai arī starp augiem iestādīt daudzgadīgos augus, kas virs zemes parādisies tikai nākamgad un šogad netraucēs tam, kas jau dzīvo dobes. Šis ir ļoti labs laiks, piemēram, rožu stādīšanai. Ja rozes stāda pavasarī, tās tajā pašā vasarā mēģina uzziedēt, bet vienlaikus ziedēt un normāli iesakņoties ir grūti, tāpēc augiem nav spēka. Tiem augiem, kuri jāstāda tieši ziemas gaidās, šis ir vienīgais laiks, kad to drīkst darīt, un tāpat Augusts ir īstais laiks pārstādīšanai un dališanai.

Ko stādīt Augustā?

Stādīšanu Augustā ar sajūsmu uztvers visi daudzgadīgie augi: tūjas, kadiķi, priedes, bārbeles, bukši, ceriņi, hortenzijas, plūmes, vīnogas, upenes, jāņogas, zemenes, kuras šajā laikā var droši dalīt un pārstādīt, lai nākamgad ienāktos jauna raža. Tāpat vislabākais laiks stādīšanai Augustā ir daudzgadīgajiem ziedošajiem augiem – rozmēm, prīmulām, delfinijām, flokšiem, astilbēm, īrisiem, lilijām. Līdz salnām tie mierīgi iesakņojies, ziemā dosies gulēt un nemēģinās uzziedēt, tāpēc nākamgad būs stiprāki un krāšņāki. Gan pārstādīt, gan stādīt no saknēs var arī peonijas – tās šobrīd aktīvi neaug, tāpat kā dienlīlijas, ko var mierīgi izņemt no zemes, sadalīt, jaut saknītēm apžūt un atkal izstādīt dārzā.

Augustā jāliek zemē arī divgadīgie augi, kas dabā izsējas jūlijā beigās un Augustā – silpurenes, pulkstenītes, nelķes, īpaši turku nelķes ar mazajiem ziediņiem, margrietīnas, lobēlijas u. c. Savukārt Augusta beigās un Septembrī, apmēram pusotru mēnesi līdz salnām, stāda puķes, kas ziedētās pavasarī, – muskarījas, hiacintes, kreimenes, krokusus.

Tukšajās tomātu un gurķu dobes var droši sēt visus augus, kam attīstības laiks ir līdz 60 dienām, ideālā gadījumā – ne vairāk par 45 dienām. Tie ir redīsi, salāti, rukola, zirniņi, burkāni, dilles, kāposti, sīpoli. Redīsi un burkāni nebūs tik lieli kā pavasarī sētie, tomēr iegūsiet svaigus dārzeņus, turklāt Augustā sētajiem redīsiem būs daudz maigāka garša. Vēl viena priekšrocība, sējot Augustā, – sēklas var likt uzreiz zemē, tās nav nepieciešams iepriekš izdziedēt telpās, tikai jāraugās, lai zeme būtu mīksta un asinīji ātrāk tiktū uz augšu.

Augustā var stādīt arī augļu kokus, vienīgi lielākiem stādiem, kam ir 3 gadi un vairāk, vajag mazliet vairāk laika, lai iesakņotos, tāpēc to labāk darīt Augustā.

Rūpes par augiem – cits uzsvars nekā pavasarī

Kā jebkurā laikā, arī Augustā (un it sevišķi Augustā), kas nereti mēdz būt sauss) augi rūpīgi jālaista, varbūt pat katru dienu – jāseko, lai pirmajā laikā pēc stādīšanas augsnē visu laiku būtu nedaudz mitra. Toties mēslojot vajadzētu minimāli, lai augi paspētu sagatavoties ziemai un miera periodam. Noderēs, piemēram, trihodermins – dabisks mēslojums, kas pasargās no sēnišu infekcijām.

Lai palīdzētu augiem iesakņoties, var izmantot iesakņotājus – speciālus gatavos lidzekļus vai pēc tautas metodēm pagatavotus, piemēram, medu. Tāpat ieteicams nonēmt ziedus vai augļus, ja tādi stādiem ir, un rozes un lielākus krūmus vajadzētu arī apgriezt – apmēram par trešdaļu, jo augam tā būs vieglāk.

Stādot Augustā, nebūs jācīnās ar kaitēkļiem, ja nu retu reizi uzradīsies kāda skudra vai laputs, bet vasaras beig

Apsveikumi

Vēl būs taču vasaras, ziemas daudz saltas,
Un pienenes ziedēs un ievas tik baltas...
Lai šodien vēž krūtis dzied šūpuļa dziesmu,
Un sasilda sirdi ar atmiņu liesmu.

Vismilākie sveicieni **Lucijai Loginai** 80 gados!
Vēlam prieku sirdī, siltumu dvēselē, mazus brīnumus
ikdienā, sargeņeli uz pleca un labus cilvēkus līdzās.
Dēls Valdis, Nadežda, Anna, Salvis, Daniels

Aiztrauc gadi žigliem putna spārniem,
Daudz kas padarīts un gūts,
Tikai šajā dienā sirds bez liekiem vārdiem
Visu aizvadīto tūkstoš krāsās jūt. (Z.Purvs)

Sirsnīgi sveicam **Leoni Bērzišu**
skaistajā 85 gadu jubilejā! Vēlam veselību, izturību un
dzīvesprieku visus turpmākos gadus!
Agnese, Ēvalds

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk mājlopus.
Samaksa tūlitēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

SIA "AIBI" iepērk
liellopus, jaunlopus,
jērus, zirgus.
Iepērkam arī bioloģiskos lopus.
Samaksa tūlitēja.
Tālr. 20238990.

IEPĒRK
MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLITĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparsstrade.lv

SIA "Senlejas" iepērk liellopus.
BIO lopiem augstas cenas!
Iespējams avanss.
Tālr. 62003939.

Pērk mežu ar zemi, cirsmas,
lauksaimniecības zemi.
Tālr. 26346688.

Pērk visa veida apālkoku pie ceļa.
Samaksa tūlitēja.
Sniedz kokvedēja pakalpojumus.
Tālr. 26699291.

Pērk izstrādātas meža, aizaugušas
zemes platības līdz 3000 ha.
Tālr. 27807412.

"Craftwood" PĒRK MEŽA
ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena no
1000-15000 EUR/ha.
Samaksa darījuma dienā.
Tālr. 26360308.

Dažādi

Pakalpojumi – datu apstrāde
datorā.
Tālr. 27015123.

Vēlos nomāt lauksaimniecības zemi.
Tālr. 28772537.

Izveido mājaslapas
(e-veikalim).
E-pasts: aivars@jccomtech.com.

Smalcina zāli ganībās, plāvās.
Tālr. 29165808.

Pievēd smilti, granti, šķembas.
Remontē piebraucamos ceļus.
Ierok un savieno ūdensvadus,
kanalizāciju un elektrokabeļus.
Tālr. 25685918.

Invalide meklē cilvēku ar šofera
tiesībām. Adresēt šifram
T-5 redakcijā.

Piedāvā darbu

Vajadzīgs OPERATORS uz
harvesteru John Deer 1070D un
forvardera John Deer 810E.
Samaksa pēc vienošanās.
Tālr. 25458973.

Pārdod

Pārdod dzivokli ar malkas apkuri.
Tālr. 22350828.

Leti pārdod burkas (2; 3 litri).
Tālr. 28898533.

Z/S "Gračuļi" pārdod jaunputnus un
dējējvistas. Pieteikumi pa
tālr. 29186065.

Pārdod bišu saimes ar stropiem un
ienesto medu.
Tālr. 26398610 (pēc 19.00).

Pārdod Latvijas dzinēja kucēnus.
Tālr. 29431042.

Pārdod grūsnu teli. Tālr. 26109884.

Skaldīta malka.
Cena 40 EUR/berkubā. Piegādes
apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausā.
Tālr. 25543700.

Pateicamies I.Daukstei,
D.Lukjanovai, A.Bērziņai,
J.Melnim par lielisko atpūtu
Tilžas pagasta svētkos. Lai
veselība un laba vēlējumi visiem
svētku organizētājiem. No
Pārupes ielas 10

Ikvienam ir iespēja īsi un
konkrēti pateikt paldies
kādam labvēlīm, sponsoram,
atbalstītājam, palīgam. Dārgi
tas nemaksās - tikai 5 eiro par
28 vārdiem.
Jo šie ir "Pateicības
vārdi".

Precīzējums

**12.augusta
plkst. 18.00
Latvijas Dailes
teātra izrāde
"Elpa" tiks
rādīta Šķilbēnu pagasta
kultūras centrā "Rekova", jo
Nemateriālās kultūras mantojuma
centrā "Upīte" notiek remontdarbi.
Biļetes var iegādāties Bezrindas.lv.**

Abonēji
"Vaduguni"
augustam?!

Līdzjūtības

Daudz darbiņi padarīti,
Daudz soliši iztecēti,
Lai nu miļi Zemesmāte
Pārkāj savu segenīti.

(Latv.t.dz.)

Klusa līdzjūtība sāpu brīdi **Silvijai, bērniem ar ģimenēm, pārējiem tuviniekiem**, pavadot **MĀMINU, VECMĀMIŅU, VECVECMĀMIŅU** Mūžībā.

Aelita, Tamāra, Eva, Jeļena,
Margarita, Alla

Kas smagāks vēl var būt, pa dzīves
taku ejot,
Kā atdot zemei to, kas sirdij tuvs un
dārgs...
Izsaku līdzjūtību **Inārai Ozoliņai** ar
MĀTES zaudējumu.

Livija

Asaras kā vēlas lāses dvēselē list
un list.

Mātes Milestiņa glāsta

Vakar, šodien, rīt.
Tā paliek mūsos – tai nāve netiek
klāt. (G.Ulmane)

Izsakām vispatiesāko līdzjūtību
Andrejam Stepānam un tuviniekiem, miļo māmuliņu
ANNU STEPĀNI mūžībā pavadot.
Bijušie klasesbiedri un audzinātājs

Klusa paliek istabīja,
Vēl klusāks pagalmiņš.

Apklusoši miļie soļi,

Zudis mātes padomiņš.

Skumju un atvadu brīdi esmu kopā
ar **Ināru Ozoliņu, Arti, Vidmantu**
un pārējiem tuviniekiem, pavadot
māmīnu, vecmāmiņu
ANNU STEPĀNI mūžībās celā.

Paulīna

Tas vissakumjākais brīdis, kad
mātes sirds
Uz mūžu mūžiem pārtrūkst un
stājas,
Tad zvaigznes pie debesīm asarās
mirkst
Un tukšas kā klajums klūst dēla
mājas.

Atvadu brīdi esam līdzās un
izsakām patiesu līdzjūtību
Andrejam, māsām Inārai un Silvijai, māmuliņu
ANNU STEPĀNI pavadot mūžībā.

Rugāju jauktais koris "Vārpa",
diriģenti Inguna, Pēteris

Tālu gāju grūtu mūžu,
Daudz darbiņu padarīju;
Nu apsīka mani soļi
Baltā smilšu kalniņā.

Mūsu kusa līdzjūtība lai palīdz
pārvarēt sāpu smagumu **Andrejam
Stepānam**, pavadot **MĀMINU** mūžībās celā.

Draugi: Jānis, Ilga, Irina, Guntars

Apsedz, Dieviņ, zvaigzņu sagšu
Klāj mākoņu paladziņu.

Apklusoši mātes soļi,

Dzives ceļu staigājot.

Mūsu kusa un patiesu līdzjūtību
Jānim Dokānam un tuviniekiem,
māti, viramāti, vecmāmiņu,
vecvecmāmiņu

ELEONORU DOKĀNI mūžībā
pavadot.

Staņislavs, Jānis, Ināra, Monika,
Iveta, Ľuda

Tālā celā nu tevi pavadis zvaigznes,
Klusumā baltā nu sagaidis Dievs.

Aina, lai mūsu domas stiprina un
klusa līdzjūtība palīdz pārvarēt sāpu
smagumu, miļo **MĀMINU** mūžības
celā pavadot.

Vaira, Naudaskalna TN
dramatiskais kolektīvs

Vairs manis neesot,
Ak, neticiet, es esmu
Ar jums, starp jums
Ar maigo ziedu dvesmu,
Ik rasas pilienā, kas saulē lās,
Gan jūsu sirdis, domās, atmiņas...
(I.Rudene)

Lai mūsu klusa līdzjūtība un
mierinājuma vārdi dod spēku un
atbalstu **Ainai un Jānim ar
ģimenēm, MĀMINU** mūžības celā
pavadot.
Kolēgi Balvu pagastā

Košu ziedu, dziesmu klusu,
Nav ko citu dāvināt.
Viegglas smiltis, saldu dusu
Kapu kalnā, māmūlīt.

Izsakām patiesu līdzjūtību **Māritei**
Supē-Tučai, MĀMINU mūžības
celā pavadot.
Viļakas Valsts ģimnāzijas saime

Tu katram viena, tikai viena,
Kurai kā pie saules bērni turas klāt.
Tāpēc ir tik grūti, skumjām asarām
birstot,
Uz mūžu zemei tevi atdot, māti!
(K.Apškrūma)

Izsakām patiesu līdzjūtību
skolotājai **Māritei ar ģimeni,**
MĀMINU mūžības celā pavadot.
8.klases skolēni un vecāki

Cik tukšs un kluess nu kaktiņš, māt,
Kurš varēs Tavā vietā stāt,
Kurš grūtā brīdi pienāks klāt?
Neviens tik tuvs vairs nebūs, māt.
(Z.Purvs)

Skumju brīdi esam kopā un izsakām
visdziļāko līdzjūtību **Māritei Supē-Tučai, MĀMINU** kapu kalnīā
pavadot.

Hermine, Ināra

Es domās tev, māt, stāstišu ilgi vēl
Kā dārzā ziedi sazied un pīlādžogas
kvēl,
Kā dzērvēs aizlido ar dziesmu
skumju,

Kā dienas mums aiziet tagad bez
tevis, māt.

Skumstam par **ANNAS SUPES**
aiziešanu un izsakām līdzjūtību
meitai **Māritei un piederīgajiem.**

Bijušie darbabiedri p/s "Medneva"

Atkal, zeme, tava velēna vāļā tiek
klāta.

Atkal viena dziesma līdz galam
izdziedētā.

Izsakām līdzjūtību **Aijai Ignatovai,**
MAMMU zemes klēpī guldot.

SIA "Balvu un Gulbenes slimnicu
apvienība" kolektīvs

Šalciet kļusi, dzimtie meži,
Mūža dziesma beigusies...

Klusa un patiesu līdzjūtība
Andrejam Stepānam, pavadot
miļo **MĀMINU** mūžības celā.
Šmagru, Aruļu, Rizenu ģimenes